

Notulen

van het verhandelde in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Midden-Delfland, gehouden op dinsdag 12 december 2023, 19.30 uur.

Voorzitter : drs. A.P.J. van Hemmen, burgemeester

Griffier : A. de Vos

Aanwezig : de heer A.J. Gebben (VVD), de heer J.G. Jongsma (OGP Midden-Delfland), de heer N.C. Knaap (OGP Midden-Delfland), mevrouw S.A. Koppert (OGP Midden-Delfland), mevrouw D. Langeveld (CDA) de heer F.J. van Lier (Mijn Partij), de heer J.J.C. Moerman (VVD), de heer P.W. van Rijs (CDA), de heer E.N.H. Roeling (Mijn Partij), de heer N.J. Ruiterman (Mijn Partij), de heer P.W. Scholtes (D66), de heer J.P. van der Spek (Mijn Partij), de heer R.E. Vieira (D66), mevrouw V. van 't Westeinde (CDA) en de heer R.H.G. Zwaard (CDA)

Afwezig : de heer J. van der Eijk (VVD), de heer R.H.P. Ringeling (ChristenUnie)

Tevens aanwezig: mw. M. Oderwald-Ruijsbroek, de heer F.A. Voskamp, wethouders

1. Opening van de vergadering

De **voorzitter**: Dames en heren, een goedenavond bij de laatste raadsvergadering van 2023 en u ziet een iets ander ingerichte raadzaal en ik kan u vertellen, het is nog niet operationeel. Vanochtend was het nog een enorme rommel in de raadzaal, maar ze hebben het heel netjes opgeruimd. Maar dit is wel alvast een voorproefje van wat ik mag gaan missen. Het ziet er heel goed uit, als ik dat zo mag zeggen.

Ik open de vergadering, het is de laatste reguliere vergadering van 2023 met inhoudelijke onderwerpen. Ik heb een bericht van verhindering ontvangen van de leden Ringeling van de ChristenUnie en de Van der Eijk, VVD. Die laatste is gelukkig weer thuis om verder te herstellen en namens de raad en het college is er een boeket bloemen bezorgd met beterschapswensen namens u allen.

2. Regeling der werkzaamheden

De **voorzitter**: Dan komen we bij agendapunt 2, regeling je werkzaamheden. De gemeenteraad behandelt ingekomen stukken. In de periode van 24 oktober 2023 tot en met 5 december 2023 is bij de griffie het nodige binnengekomen. Het gaat hierbij om de wijze van afhandeling van de poststukken en niet over de inhoudelijke behandeling ervan. Wie wil er over lijst A iets zeggen? Mevrouw Langeveld en dan mevrouw Koppert.

Mevrouw **Langeveld**: Ik heb niet echt een vraag, maar ik wil wel even een opmerking maken over brief A-23067, of 57, mijn ogen zijn niet meer zo goed, sorry, het is 23057. Dat is de toelichting voortgang onderzoek opvang- en flexwoningen. Hartstikke fijn dat wij daar update van hebben gekregen en dat ook is aangegeven dat deze brief ook op de website wordt geplaatst. Wij als CDA zouden het toch wel heel wenselijk vinden als bijvoorbeeld de eerste twee kopjes of bullets daarvan ook in De Schakel geplaatst worden. Daar hebben we het al eerder met u over gehad, want de inwoners zitten echt te wachten op 'wat gaat er nu verder gebeuren?' Dat is even een opmerking die ik nog wilde maken.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de wethouder en dat heeft ook met de continuïteit te maken, dus ik geef graag het woord aan wethouder Voskamp.

Wethouder **Voskamp**: We hebben het al op de website geplaatst en komt volgende week ook in De Schakel.

De **voorzitter**: Voldoende? Dan mevrouw Koppert.

Mevrouw **Koppert**: Ik wilde een keer complimenten maken naar aanleiding van A-23055. Ik wil complimenten maken aan alle betrokken mensen die betrokken zijn bij de uitvoering van de WMO.

Ik vind het prachtige resultaten uit het ervaringsonderzoek en ik vind dat we daar ook wel eens stil bij mogen staan.

De **voorzitter**: Dank u wel. We zullen ze doorgeven aan wie daar recht op heeft. Dan wie over Lijst B? Niemand.

Lijst A en B worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Spreekrecht voor belangstellenden

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het agendapunt 3 spreekrecht. Er heeft zich niemand aangemeld voor het spreekrecht. En dat betekent dat we dit agendapunt weer afsluiten.

4. Vaststellen van de agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 4, het vaststellen van de agenda. De voorliggende agenda is het resultaat van de commissievergadering van 28 november jl. Mijn vraag is: kunt u instemmen met de voorliggende agenda? Mevrouw Koppert.

Mevrouw **Koppert**: Ik zou graag twee moties vreemd aan de orde van de dag willen toevoegen aan de agenda als dat kan.

De **voorzitter**: Dat kan, en dat mag ook zelfs. Dat betekent, ik had al het vermoeden dat die zouden kunnen komen, dat die agendapunten 8.1 en 8.2 worden. Dat zeg ik even voor iedereen zodat we dat goed scherp hebben. Verder nog iemand over de agenda? De heer Van Lier.

De heer **Van Lier**: Moet agendapunt 7 niet naar 5 toe? Het is aangepast. Het is een hamerstuk geworden.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de griffier.

De heer **De Vos**: Dit is het resultaat van de commissievergadering, daar is het een besprekspunt geworden. Maar als u nu zegt 'het mag als hamerstuk', dan...

De **voorzitter**: Dan zijn we ook heel snel klaar. Zegt u het maar? Iedereen vindt het een hamerstuk? Ja. Dan wordt 7. ook een hamerstuk. Als D66 het anders wil, dan wordt het gewoon een besprekspunt. Als een van de leden dat wil. Nou, dat klinkt niet heel gemotiveerd, mijnheer Scholtes. U legt zich nu al bij de meerderheid neer. Dan is de agenda bij dezen vastgesteld, constateren we.

De agenda wordt vastgesteld met dien verstande dat agendapunt 7 als hamerstuk wordt toegevoegd.

5. Hamerstukken

De **voorzitter**: In de commissie is verondersteld dat de gemeenteraad zonder nadere beraadslaging een besluit kan nemen. Dat betekent dat agendapunten 5.a tot en met 5.g en agendapunt 7 bij dezen vastgesteld zijn.

5a. Vaststellen van de notulen vorige vergadering

5.a.1. Verslag vergadering d.d. 25 oktober 2023 zie 7/11, pag. 26 5.A ??? punt?

5.a.2. Verslag vergadering d.d. 31 oktober 2023

5.a.3. Verslag vergadering 7 november 2023

5.b Voorstel tot vaststelling Bezwaarschriftenverordening

5.c Voorstel aanwijzing WOS als DAEB

5.d Voorstel aanpassingen lokale regelgeving in verband met de rechtmatigheidsverantwoording

5.e Voorstel 4^e begrotingswijziging 2023

5.f Voorstel kavelruilplan Zuidbuurt en Commandeurspolder

5.g Voorstel Legesverordening 2024

7. Voorstel vaststelling Erfgoedverordening

6. Voorstel Ontwikkeling Centrumplan Den Hoorn

De **voorzitter**: Dan komen we bij het eerste bespreekpunt, agendapunt 6. Het voorstel Ontwikkeling Centrumplan Den Hoorn, de portefeuillehouder is de heer Voskamp.

Na vele jaren van overleggen en juridische procedures hebben betrokken partijen (de combinatie GAM Van Leeuwen Beheer b.v. en PLUS Vastgoed b.v. (hierna: GAMPLUS), Waaijer projectontwikkeling en gemeente) overeenstemming over de ruimtelijke invulling van het Centrumplan Den Hoorn en de financiële consequenties van deze invulling. De raad wordt gevraagd om drie besluiten te nemen. Te verklaren dat voor in dit Stedenbouwkundig kader passende ontwikkelingen geen aparte verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 Wabo is vereist, maar gebruik kan worden gemaakt van de algemene verklaring van geen bedenkingen categorie 2, vastgesteld bij raadsbesluit van 28 september 2010. Het tweede besluit: de beeldkwaliteitsrichtlijnen in het plan vast te stellen als aanvulling op de Welstandsnota Midden-Delfland 2018. En punt 3: het Stedenbouwkundig Kader en Beeldkwaliteitsrichtlijnen - Centrum Den Hoorn (Bijlage 2) vast te stellen.

De fracties D66, Mijn Partij en VVD hebben bij de commissiebehandeling aangegeven dat zij nader fractieberaad wensten en ik wil graag weten van u wie het woord wenst te voeren. Ik zie D66, ik zie de VVD, ik zie de heer Knaap van de OGP Midden-Delfland, het CDA niet en dan zie ik de heer Roeling van Mijn Partij. Dan begin ik bij D66.

De heer **Vieira**: Centrumplan Den Hoorn. U gaf het bij de inleiding al aan. Het loopt natuurlijk al vele jaren. Dat gaan we hier natuurlijk niet samenvatten. Wij vinden het goed dat er in ieder geval een plan ligt waarbij de uitkomst is dat er woningen toegevoegd kunnen worden waar onze samenleving om vraagt, meer winkelruimte komt en dat de impasse wordt doorbroken. Het kost de gemeenschap gewoon geld zolang er niets gebeurt. Dus dat vinden wij positief.

Toch werd het voor ons twee weken geleden geen hamerstuk omdat wij vonden dat mensen in de omgeving, de omwonenden eigenlijk relatief weinig betrokken zijn. Er zijn participatiebijeenkomsten geweest, maar als we horen wat daar gezegd werd, voelden zij zich niet altijd gehoord. Dus wat ons betreft, zou er weer een bijeenkomst door de initiatiefnemer en de omwonenden georganiseerd moeten worden, waar op zijn minst duidelijk gemaakt wordt wat de plannen behelzen en omwonenden duidelijk kunnen aangeven, puntsgewijs, 'ik heb hier bezwaar tegen. Dat betekent absoluut niet dat alles aangepast moet worden, maar omwonenden moeten wel hun punten kunnen inbrengen. Ze hebben het gevoel dat ze dat tot nu toe niet hebben gekund. En er moet ook verweer op komen. Daarvoor hebben wij een motie. Die zal later in de bijdrage van, naar ik meen, OGP Midden-Delfland ingebracht worden, dus ik zal hem zelf niet voorlezen, maar dat is een motie om op te roepen om dat stuk participatie te verbeteren. Er worden 28 plus zes appartementen gerealiseerd in het plan, maar niets voor de sociale woningbouw. Wij zijn van mening dat er in een klein gedeelte mogelijkheden zouden kunnen zijn, dus wij willen eigenlijk het college oproepen om daar onderzoek naar te doen. En ook daarvoor is een motie die ook later, in een andere bijdrage, gedeeld zal worden. Dat wat betreft onze eerste termijn en als die moties voorbij komen straks, zijn wij benieuwd naar de reactie van het college daarop.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Vieira, ik begrijp dat de bal op de stip ligt voor de heer Knaap maar we gaan eerst nog even naar de heer Gebben.

De heer **Gebben**: Dan zal ik mijn reactie op de moties in de tweede termijn doen, denk ik. Zoals in de commissievergadering reeds aangegeven, is onze vorige wethouder, mevrouw Renzen, bijna zes jaar bezig geweest om de impasse tussen GAM Van Leeuwen, de gemeente en Waaijer vlot te trekken. Dat is uiteindelijk gelukt, met dit als resultaat. Voor de inwoners van Den Hoorn lijkt het misschien vrij plotseling en achter gesloten deuren vastgesteld. Dat begrijpen wij heel goed, maar dat heeft ook te maken met hoe het hele proces gelopen is en alle rechtszaken die daaraan vastzaten. Dat is denk ik heel jammer. Maar als raad wisten wij heel goed wat er ging komen en het was dus ook goed om te horen dat in de commissie eigenlijk alle partijen wel positief stonden tegenover dit plan. Wij als VVD staan ook positief tegenover dit plan. Wij zijn erg blij dat aan deze langlopende kwestie eindelijk het einde lijkt te komen. Dat is goed voor de alle partijen, maar zeker ook voor Den Hoorn, mijnheer de voorzitter. Daar wil ik het voor nu even bij laten.

De **voorzitter**: Mijnheer Knaap, u heeft dat in te dienen, hoor ik.

De heer **Knaap**: Ja, dat klopt, maar voor we daartoe overgaan, heb ik nog een betoog.

Ja, net als mijn collega-raadsleden zijn wij als OGP Midden-Delfland natuurlijk ook blij met het voorstel. We zijn blij met het voorstel dat er appartementen komen in plaats van grondgebonden woningen. Daarmee voldoet dit voorstel ook veel beter aan de woonbehoefte die op dit moment in onze dorpskernen aanwezig is. We zijn blij dat er na ruim 24 jaar discussie eindelijk een voorstel ligt waarbij blijkt dat we er klaar mee zijn.

Allemaal goed, maar vanuit OGP Midden-Delfland wel een paar aandachtspunten, want het kan natuurlijk altijd nog iets beter. Het eerste aandachtspunt, dat willen we ook graag aan het college vragen en daar is het in de commissie ook al een beetje over gegaan: een belangrijk aspect van het bouwen van appartementen in een dorpskern als Den Hoorn is natuurlijk dat dat ook iets zou kunnen doen aan de doorstroming. Dat mensen die nu een grondgebonden woning hebben waar heel goed een jong gezin in zou kunnen wonen, straks doorschuiven naar een appartement zodat die woning ook vrijkomt. Dat vraagt ook een beetje creativiteit bij hoe om te gaan met hoe die woningen straks worden aangeboden. We hebben het toevallig volgens mij vorige week ook in de woonvisiebijeenkomsten daarover gehad. Ja, er bestaat zoiets als vrije vestigingskeuze, maar er bestaat ook zoiets als eerst maar gewoon twee keer eens op papier adverteren in De Schakel, zodat mensen die in Den Hoorn wonen ook gewoon als eerste hun interesse kenbaar kunnen maken. Dus ons verzoek aan het college is om op die manier ook wat creatiever daarmee om te gaan zodat onze eigen inwoners ook daadwerkelijk daar terecht kunnen want dan krijgen we ook een situatie met een beetje doorstroom, in plaats van dat daar misschien allemaal mensen van buiten Midden-Delfland komen wonen. Dus ik hoor graag van wethouder hoe die daar tegenaan kijkt.

Het tweede punt, daar wordt al een beetje aan gerefereerd, 34 of 24 jaar getouwtrek, discussie, er zijn meerdere opties langs geweest, wethouder Renzen heeft er hard aan gewerkt, ik meen me een OGP Midden-Delfland-wethouder Houtenbos te herinneren die er hard aan heeft gewerkt en volgens mij daarvoor nog een CDA-wethouder, volgens mij was het mijnheer Van de Kamp die er hard aan heeft gewerkt, de heer Van den Berg heeft er nog hard aan gewerkt. Dus we staan met dit besluit wel op de schouders van heel wat bestuurders die ons voor zijn gegaan, die volgens mij niet de onbenoemd mogen blijven. En toch komt het nu voor de mensen die om dit plan heen wonen, wel vrij plotseling. Dat maakt ook – dat hebben meerdere sprekers in de commissievergadering ook duidelijk verwoord – dat ze ook het gevoel hebben en eigenlijk niet alleen het gevoel hebben, maar ook ervaren hebben, dat ze weinig mogelijkheid hebben gehad om daadwerkelijk even goed in gesprek te gaan met de initiatiefnemer. Dat kwam allemaal last minute. Dat kwam vrij plotseling. De werkvorm was niet helemaal wat je zou mogen verwachten. Dat maakt ook dat wij vinden dat in dit geval, en ook alleen in dit geval, de gemeente best wat inspanning mag verrichten om die inwoners een positie te geven in het vervolg van het proces en daarvoor hebben wij een motie ingediend. Die hebben wij ingediend samen met de collega's van D66. U heeft ons getraind dat wij alleen het dictum voorlezen, dus dat doen we dan. Misschien krijgen we bij de volgende burgemeester weer meer mogelijkheden. Maar wij verzoeken het college met ontwikkelaar GAM/PLUS een heldere afspraak te maken over het moment van inspraak door omwonenden en belanghebbenden bij de verdere stappen in de ontwikkeling van zowel het appartementencomplex als de locatie van het Groene Kruisgebouw. Daarbij ook een heldere afspraak te maken hoe door GAM/PLUS de input vanuit omwonenden wordt verwerkt en hoe daarover ook weer wordt gecommuniceerd aan diezelfde omwonenden. Om ook gewoon het cirkeltje rond te maken. Dan ook richting de gemeenten: omwonenden actief te benaderen bij publicatie van omgevingsvergunningen, wijziging/herziening van bestemmingsplannen door de gemeente die te maken hebben met het centrumplan Den Hoorn. En ook in actieve benadering de omwonenden ook te informeren over de rechtsmiddelen die bij een dergelijk besluit voor belanghebbenden openstaan. Zoals de mogelijkheid van bezwaar en beroep en het indienen van een verzoek tot planschade. En tot slot duidelijk te maken wat een inwoner moet doen om gebruik te maken van deze rechtsmiddelen. En gaat over tot de orde van de dag.

Ik laat hem even liggen want er komt nog een tweede motie.

De **voorzitter**: Dan hoeft u maar een keer te lopen.

De heer **Knaap**: Dan kom ik ook tot het laatste punt en dat is het punt dat met dit goede initiatief en het voorstel zoals dat voorligt, ook duidelijk is geworden dat er in beginsel, geen sociale

woningen worden gerealiseerd. Dan kijken wij als OGP Midden-Delfland naar de afspraken die wij ook in de regio gemaakt hebben, waarin we gezegd hebben 'we willen toch toegroeien naar 30% sociaal'. Met het feit dat hier geen sociale woningen worden gerealiseerd, boeren we wederom een stukje achteruit. Ik meen me goed te herinneren dat de wethouder het altijd had over 'maar wij hebben geen positie, we hebben geen grond in eigendom en daarmee kunnen we zo weinig'. Nou, in dit geval hebben wij de locatie van het Groene Kruisgebouw in eigendom. Daar hebben wij dus eigen regie. Het verzoek aan het college, dat doen we ook per motie, is om ook een inspanning te plegen om ervoor te zorgen dat daar appartementen worden gerealiseerd voor starters in de sociale categorie en daarbij ook actief in gesprek te gaan met Wonen Midden-Delfland dat wat ons betreft de meest geëigende partij is om dat ook te gaan realiseren. Dus dat is onze tweede motie. En daarin verzoeken wij het college in het plan, zoals dat nu voorligt, inspanningen te verrichten om deze zes kleinschalige appartementen na realisatie beschikbaar te houden als sociale huurwoning, op korte termijn in overleg te treden met Wonen Midden-Delfland om te bespreken of ze interesse hebben dit complex met zes kleinschalige appartementen in hun voorraad op te nemen en te verhuren als starterswoningen binnen de sociale huur. Indien vanuit WMD deze wens er is, te verkennen onder welke voorwaarden dit ook mogelijk te maken is en over de uitkomsten daarvan de raad te informeren uiterlijk februari 2024. En gaat over tot de orde van de dag. Dus we horen graag van het college wat kan en als dat kan dan willen we daar graag als raad, wat ons betreft, een besluit over nemen. Tot zover onze eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan noemen we de moties 1 en 2. Ze zijn ook in dezelfde volgorde ingediend. Dat maakt het voor ons ook weer makkelijker. Dan gaan we naar de fractie Mijn Partij, de heer Roeling.

De heer **Roeling**: Er zijn inderdaad een paar dingen blijven liggen na de commissie. Een van de belangrijke dingen was de participatie. Na afloop hebben de initiatiefnemer en ik contact gehad over 'hoe is het door jullie ervaren?' Daar was duidelijk dat er eerst nog niet gesproken mocht worden met omwonenden. En vervolgens zei het college op het laatste moment 'je moet nu wel gaan participeren', en dat is toen ook gebeurd. Het bevreemdt ons dat het college in de commissievergadering heeft aangegeven 'van participatie mag de raad iets vinden'. Dat is natuurlijk een schot voor open doel, voorzitter. Als wij als raad aan de voorkant zouden zijn meegenomen over hoe wij denken te gaan participeren op dit project, dan hadden we dat vervolgens vanavond kunnen toetsen en dan hadden we daar iets van kunnen vinden. Maar dat het college eerst op het laatste moment participatie wenst en dan nu zegt 'ja, dat bepaalt de raad', lijkt ons niet de juiste manier van participeren. Ik denk dat dat ook wel een leermomentje is, ga je bij dit soort grote projecten daadwerkelijk aan de slag, bepaal dan ook de participatiegraad, de escalatieladder, in welke mate doen we dat? Dat is hier niet gebeurd. Dan is het voor ons ook moeilijk om daar een oordeel over te vellen. We zien wel dat de omwonenden natuurlijk ook wel hun eigen verantwoordelijkheden hebben als het gaat om hun eigen leef- en woonomgeving, zeker als het gaat over een centrumontwikkeling, zoals hier. Dus wij kijken nog even goed naar de motie die zojuist is ingediend van OGP Midden-Delfland als het gaat over de participatie. Want wat wij niet zouden willen – los van de eigen verantwoordelijkheid van de omwonenden wanneer je wat kunt doen, en volgens mij publiceert de gemeente ook altijd keurig de genomen besluiten – is dat wij een onderdeel worden van de discussie. Dat de omwonenden vervolgens zeggen 'ja, er is een motie over aangenomen in de raad, maar ik heb die brief, of dat stuk niet ontvangen'. Dan krijgen wij de kift. Daar zitten wij niet op te wachten. Wij denken dat als je daarmee aan de slag gaat, je op een duidelijke manier moet communiceren dat wij hier geen partij in zijn als gemeenteraad, zodat we nooit aansprakelijk gesteld kunnen worden. Vervolgens hebben we het nog gehad over de voormalige meelfabriek, de Meelmuis, zoals die heette. Inmiddels hebben we via de vorige of de huidige eigenaar de tekeningen ontvangen. Daaruit blijkt dat de hoogte overeenkomt met wat nu wordt voorgesteld. Dezelfde dag nog, denk ik, kreeg ik ook van de initiatiefnemer de bouwtekeningen van het vergunde bedrijfsverzamelgebouw uit 2014. Daarbij valt op dat we het daar hebben over een hoogte van 17,5 meter van het hoofdgebouw en 13,5 meter voor de rest. Dat is vergund. Dat paste blijkbaar ook binnen het bestemmingsplan. Dat het vergund is, is ook netjes gepubliceerd. En er is eigenlijk nog nooit een omwonende geweest die daarop heeft gereageerd. Dat verbaast ons wel weer.

Maar het ging ons erom dat er in het verleden wel hogere bouwwerken hebben gestaan in het centrum van Den Hoorn. Wij denken dat daar het bedrijfsverzamelgebouw een goed voorbeeld is. En dat is voor ons een van de redenen is om hiermee in te stemmen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Roeling**: Ik praat te snel, denk ik.

De **voorzitter**: Nee, het systeem kan u bijhouden, dat is geen probleem. Het wordt tijd voor nieuw en daar zijn we hard mee op weg. Gaat u verder.

De heer **Roeling**: Halfverdiept parkeren vinden wij nog steeds een heel goed initiatief dat navolging verdient. Dan hebben we het natuurlijk over de Jumbo, daar zullen we op blijven hameren en we zullen kijken wat de toekomst gaat brengen, omdat dat een veel beter ruimtelijk effect geeft. Het is nu constant gesoebaat over een half metertje parkeren hier een dingetje daar. De Hof van Delftstraat gaat op de schop. Wij denken dat dat niet nodig hoeft te zijn. Dus dat zullen we onthouden, voorzitter.

De zes woningen van het Groene Kruisgebouw. De sociale component. We moeten ons natuurlijk wel realiseren dat we of dat nu via de initiatiefnemer loopt of via Wonen Midden-Delfland loopt, nog steeds onder de Haaglandenregeling vallen en dan is het maar zeer de vraag of onze inwoners erbij gebaat zijn. Ga je een klein stapje hoger, ga je voor de middenhuur, dan is het volledig vrij wie daar komt te wonen. Dus dat is wel een afweging waar wij mee zitten. Ja, je kunt het binnen de sociale component houden, maar dan heb je weinig of geen inspraak over wie daar komt te wonen, zeker als het via Wonen Midden-Delfland loopt. Op het moment dat je het iets meer maakt, al is het maar € 100,00 meer, dan valt het in de middenhuur en dan hebben we daar natuurlijk veel meer over te zeggen. Dus dat zou ik mijn geachte collega's mee willen geven.

Verder nog een meer technische vraag over de overeenkomst. We hebben hem gehad, voorzitter, we hebben hem gehad. Het gaat mij er even om...

De **voorzitter**: Mijnheer Roeling, dat u hem gehad heeft, is natuurlijk prima, maar wel onder geheimhouding hè, als ik het me goed herinner.

De heer **Roeling**: Nou, daar gaan we naartoe, voorzitter. Op het moment dat het college dit naar de raad stuurt, moet de gemeenteraad in zijn eerst komende raadsvergadering de vertrouwelijkheid bekrachtigen of opheffen. Het staat niet in het voorstel wat we gaan doen. Met andere woorden, blijkbaar is de intentie van het college om die geheimhouding op te heffen. Ik ben benieuwd naar de kronkel van het college.

De **voorzitter**: Mijnheer Roeling. Het heeft zijn voordelen als u heel lang meedraait, maar het heeft ook soms zijn nadelen. U refereert aan een oude wet. In april is de wet gewijzigd. Dat betekent dat de route zoals we die nu lopen, conform de huidige wetgeving is. Dat betekent dat er dus geen aparte raadsbesluiten meer zijn en dat het bevoegd orgaan zelf mag besluiten of iets geheim is of niet, dat is nu even de situatie zoals die is. Ik voel me even geroepen om daar namens het college op te reageren. Als u daar meer informatie over wilt, wil ik u natuurlijk graag later bijpraten.

De heer **Roeling**: Nee, we gaan vanavond afscheid nemen.

De **voorzitter**: Ik mag tot zondag de griffier iets vragen, dus dat komt helemaal goed.

De heer **Roeling**: Maar ja, ik heb dadelijk nog het laatste woord, voorzitter.

De **voorzitter**: Daar was ik al bang voor.

De heer **Roeling**: Als die wet veranderd is dan zal dat zo zijn. Ik ben nog niet gerustgesteld, maar dat kan ook buiten de vergadering, voorzitter.

De **voorzitter**: Hartstikke goed, dat was de eerste termijn, dan kijk ik naar de portefeuillehouder.

Wethouder **Voskamp**: Ik kijk even wat er nog concreet gevraagd is. Volgens mij gaat het over twee stukken die samenhangen met de moties die zijn ingediend. Met betrekking tot het participatietraject.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Gebben.

De heer **Gebben**: Voorzitter, voordat de wethouder verdergaat, zou ik meteen de vraag willen stellen. Er liggen nu twee moties. Stel, wij nemen deze moties als raad aan. Kunt u iets zeggen over wat voor consequenties dat heeft voor de besluitvorming? Volgens mij veranderen er dan dingen aan het plan, maar misschien weet u dat beter.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, ik denk dat als ik over de moties praat, duidelijk wordt wat dat voor consequenties zou kunnen hebben en hoe het college daarin zit. Als we het hebben over participatie, de heer Roeling sprak daar ook al over, is de participatie gedaan door het plan te presenteren en de inwoners/omwonenden de mogelijkheid te geven om in gesprek te gaan met de initiatiefnemers. Dat voldoet in onze ogen aan de basis van participatie. Ik kan me voorstellen dat de termijn en wat er uiteindelijk misschien mee gebeurt, of hoe inwoners dat ervaren hebben, onvoldoende geacht wordt. Maar de heer Roeling gaf ook aan, en dat vond ik wel een aardige opmerking, dat je als gemeente al heel snel onderdeel van die participatie bent en we dus het risico lopen als wij daar te veel bij gaan zitten en daar te veel gaan over gaan communiceren, dat wij dan straks degenen zijn die opleggen hoe die participatie moet lopen en wat ermee gedaan wordt. En als er dan iets niet mee gedaan wordt, lopen we het risico dat wij dat gedaan hebben, c.q. dat wij daar ook onderdeel van zijn.

De **voorzitter**: De heer Knaap.

De heer **Knaap**: Natuurlijk een vraag aan de wethouder, want de motie roept alleen op om goede afspraken met de ontwikkelaar te maken zodat die de inwoners nogmaals goed informeert en dat hij daar ook over terug communiceert. Bent u met mij eens dat u daarmee geen partij wordt maar dat u er alleen voor zorgt dat de ontwikkelaar gewoon even een goede afspraak maakt met de omwonenden?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, ik was nog met mijn inleidende woorden bezig over de moties en de onderwerpen, maar dat klopt inderdaad. Hoewel er wel staat dat we afspraken moeten maken. Het is natuurlijk lastig, want we hebben afspraken gemaakt, zie ook de driepartijenovereenkomst die er is. We kunnen wel in gesprek gaan met ontwikkelaar om te vragen of ze daartoe bereid zijn. Afgelopen donderdag heb ik een gesprek gehad met twee ontwikkelaars van GAM PLUS en die zijn bereid om op het moment dat de vergunningsaanvraag klaar is en als de rest van de tekeningen en alle documenten die nodig zijn om die vergunning in te dienen er zijn, nog in gesprek te gaan met de bewoners om die te laten zien en ook weer met hen in gesprek te gaan over waar dan de bezwaren liggen. Wat dat vervolgens aan eventuele aanpassingen met zich meebrengt? Dat is natuurlijk maar de vraag, want het is kort dag, als we kijken naar 31 december a.s., voor het indienen van de vergunning. Maar op dat punt is zeker bereidheid van de ontwikkelaars om daarin mee te gaan. In die zin zou ik zeggen dat vooral wat betreft een heldere afspraak maken over het moment van de inspraak van de omwonenden een afspraak maken lastig is, maar ik heb de bereidheid geproefd van de ontwikkelaars om dat te doen. Ook een afspraak over hoe daar verder mee om te gaan, kunnen wij echt niet maken zonder dat we die afspraken die we in de driepartijenovereenkomst hebben gemaakt als risicovol zien. Want als we daar weer over straat rollenbollen, dan hebben we daar een probleem, dus dat is zeker niet wat we willen. En bij de laatste drie punten is wel degelijk een deel 'waar word je partij op het moment dat we daar zelf regie in nemen of dingen gaan opleggen?' Het is inderdaad zo dat wij uiteindelijk de vergunningsaanvraag publiceren, wij publiceren het toekennen van de vergunning of, als we hem afwijzen, het afwijzen van de vergunning en tegen die punten kan een inwoner/omwonende/belanghebbende bezwaar aantekenen. Dat wordt netjes in De Schakel gepubliceerd, dat wordt gepubliceerd door officiële bekendmakingen.nl. Daar kan een ieder zich op abonneren om daarvan

op de hoogte gesteld te worden. Daar staat bijvoorbeeld ook een tekst in dat tegen alle besluiten er mogelijkheid tot rechtsgang is en hoe dat dan zou moeten verlopen. Dus voorzitter, volgens mij doen we dat al. De vraag is in hoeverre we daar hier iets extra's moeten doen. Dat voor wat betreft participatie.

De motie zoals die hier nu staat met de twee onderdelen gaat wat ons betreft te ver en zouden we als motie geheel ontraden. Als de oproep is om met de ontwikkelaars in gesprek te gaan om te kijken of daar nog een keer de plannen gepresenteerd kunnen worden en of dat tot een gesprek zou kunnen leiden, dan zijn we daar zeker toe bereid.

Dan de motie over de zes kleinschalige appartementen. Dat gesprek loopt. Dus in eerste instantie is het idee om daar kleinschalige appartementen te maken die in het segment sociaal zitten. En met Wonen Midden-Delfland zijn we in overleg en is de initiatiefnemer in overleg om te kijken of Wonen Midden-Delfland die woningen over wil nemen na realisatie en dan vervolgens als sociale huurwoningen aan wil bieden. Maar dat betekent ook, zoals de heer Roeling van Mijn Partij aangaf, dat op dat moment natuurlijk wel Wonen Midden-Delfland gehouden is aan de route die ze normaal zouden moeten lopen voor deze appartementen. Dus ook deze motie is volgens mij, als ik het zo bekijk, overbodig omdat we deze punten al aan het doen zijn. Contact tussen de initiatiefnemers en Wonen Midden-Delfland is gelegd. Daar worden gesprekken over gevoerd. En over de uitkomsten kunnen wij natuurlijk informeren.

Voorzitter. Er werd daarnet gezegd 'we gaan niet 24 jaar aan proces samenvatten'. Bij het eerste gesprek dat ik met een van de initiatiefnemers had, kwam netjes een lijstje met het aantal wethouders, met naam en toenaam, die in dit proces gepasseerd zijn. Dat houdt niet op bij vijf, kan ik u vertellen, maar volgens mij ligt hier een mogelijkheid om gezamenlijk een besluit te nemen, u als raad, wij als college, samen met de initiatiefnemers om uit deze impasse te komen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dan kijk ik voor de tweede termijn. Is dat een interruptie, de heer Gebben? Gewoon voor de tweede termijn. De heer Vieira nog? De heer Knaap? De heer Zwaard en de heer Roeling ook nog. Dan begin ik nu even andersom. De heer Roeling.

De heer **Roeling**: Het college gaat aardig ver mee in wat wij vinden als het gaat over de participatie en de sociale component. Ik heb de wethouder nog niet gehoord over het halfverdiept parkeren en dat dat een aanzienlijke verbetering zou zijn voor het hele centrumplan. Graag daar toch een reactie op.

Verder kan ik mijn collega's vragen wat zij vinden. Wat is handig, sociaal of in de middenuur gaan zitten? Tot zover akkoord met het voorstel, voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Knaap.

De heer **Knaap**: Ik begin even met de laatste motie, sociale huur. Ik hoor een aantal collega's zeggen 'misschien middenuur'. Ik hoor de wethouder dat ook zeggen. Dat geldt dan natuurlijk voor elk sociaal initiatief in deze gemeente. Volgens mij is de afspraak dat we ook wat doen voor jongeren die misschien de middenuur helemaal niet kunnen betalen, die misschien ook nog wel een stukje huursubsidie of huurtoeslag nodig hebben om gewoon op zichzelf te kunnen wonen. Ja, het klopt, je mag maar 50% van je woningen natuurlijk toewijzen aan de eigen inwoners. Maar het is wel 50% keer op keer. Op de lange termijn kun je vele jongeren in Midden-Delfland helpen met een sociale huurwoning in dit plan. Dus wij zouden deze motie toch maar gewoon willen laten staan. De wethouder geeft aan 'die gesprekken lopen'. Dat is helemaal fijn en misschien is straks GAM PLUS de ontwikkelaar die deze ontwikkeling gaat doen, maar dat is nog geen zekerheid. Want het kan ook nog zijn dat als deze locatie straks openbaar moet worden verkocht, er een andere initiatiefnemer komt. Dan zouden wij ook graag willen dat nog steeds dit initiatief en deze woningen laten landen bij Wonen Midden-Delfland onderdeel is van de ontwikkeling van het Centrumplan Den Hoorn. Dus dat ten aanzien van de motie over sociale huurwoningen. Ten aanzien van participatie. Ik hoor heel goed wat de wethouder en ook sommige collega-raadsleden zeggen. En toch, met dit plan en het feit dat er 24 jaar over gesproken is en er ineens, plotseling een ander plan ligt, wat ook nog eens een andere aanloop kent met betrekking tot de besluitvorming die nu gaat lopen – dus verklaringen van geen bedenkingen, er komt ineens een omgevingsvergunning, het ene initiatief gaat misschien wat sneller en het andere initiatief komt misschien wat later, er is een B-lijst die vol staat met betrokken inwoners die allemaal toch zo hun

zorgen hebben, die allemaal heel goed snappen dat de gemeente geen partij is in de participatie en als het zo zou zijn dat er nog twijfel over is, zet je er een zinnetje bij – denk ik 'wat is nu zo moeilijk aan om als gemeente eventjes goed uit te leggen wanneer er iets gaat gebeuren en wat mensen kunnen doen?' Dat is volgens mij belangrijk in deze oproep. Ik ben gewoon heel benieuwd hoe de collega-raadsleden daar dan tegenaan kijken, want in de commissie ging het alleen maar hier over. Dus ik wil deze motie ook echt laten staan omdat ik vind dat wij als gemeente geen partij zijn in de bezwaren en in het beroep en in de planschade, maar dat we wel degelijk deze omwonenden de weg kunnen wijzen in wat hun rechten zijn. Want we zijn ook al 24 jaar bezig met de rechten van de ontwikkelende partij. Een kleine moeite naar onze inwoners. Dus ook deze motie willen we graag laten staan.

De **voorzitter**: Mijnheer Knaap, even een klein punt. De wethouder gaf aan dat het woord 'afpraak', ik parafraseer even, een wat juridische connotatie heeft. Heeft het dat ook wat u betreft, moet de motie zo gelezen worden? Misschien kunt u daar nog even op ingaan.

De heer **Knaap**: Goed dat u dat zegt want er staat gewoon 'een heldere afspraak te maken over het moment van inspraak', dus dat is volgens mij gewoon een afspraak over 'wanneer gaat u dat doen?' En er staat 'een heldere afspraak te maken over hoe u gaat terug communiceren'. De vorm waarin is volgens mij hartstikke vrij, dus voor mij is het gewoon een menselijke afspraak; wanneer geeft u inwoners de kans om nog mee te denken, mee te kijken en nog zorgen kenbaar te maken? En hoe zorgt u ervoor dat u ook netjes even terug meldt wat u daarmee gaat doen of dat u er niets mee gaat doen? Het heeft alleen maar meerwaarde omdat dat helderheid geeft, ook voor de latere eventuele bezwaarprocedures die er misschien voor een aantal onderdelen dan helemaal niet meer zijn.

De **voorzitter**: Ik kijk even of ik u goed begrepen heb. Dat betekent dus dat u het niet in de juridische connotatie bedoelt, maar vooral als 'ga in gesprek en zorg dat daar een vorm in komt die de doelen van de motie nastreeft'?

De heer **Knaap**: Zeker.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Gebben.

De heer **Gebben**: Voorzitter, wij hadden al gezegd dat we het een goed plan vonden. Daar gaan we natuurlijk niet meer op terugkomen. Ik wil nog wel opmerkingen maken over de moties. Motie 1 over de participatie. Dat traject ligt wat ons betreft in handen van de ontwikkelaar en daar staat de gemeente buiten. De participatie had zeker wel wat beter gekund. Daar zijn we het allemaal over eens, denk ik. Maar die vloeit volgens ons ook voort uit het feit dat wij als gemeenteraad er tot nu toe voor gekozen hebben om vast te houden aan minimale regels ten aanzien van participatie. Het is volgens de VVD vreemd om, vooruitlopend op onze nieuwe participatieverordening, dan nu eenmalig andere regels op te stellen. Dat lijkt ons gewoon niet de goede weg. Wij denken, gelijke monniken, gelijke kappen. Als we dat willen, moeten we de participatieverordening veranderen en niet nu eenmalig even wat anders doen. Dat is niet oké. Voor de directomwonenden is er wat ons betreft ook nog geen man overboord, want de omgevingsvergunning staat open voor bezwaar en beroep. Dus er zijn nog alle mogelijkheden om daar bezwaar tegen te maken. Dus wij zullen deze motie daarom niet steunen. Wat betreft de sociale woningen op de plek van het Groene Kruisgebouwtje. Daar zitten we wel een beetje in de lijn van Mijn Partij. Op de avond over de woonvisie hebben we allemaal gehoord dat de huursector in Midden-Delfland compleet ontbreekt. En nu hebben we hier een kans om eens een keer wat uit te proberen met particuliere huur en eens te kijken of dat ook tot meer kansen voor onze lokale starters leidt.

De **voorzitter**: Mijnheer Knaap, een interruptie.

De heer **Knaap**: Ik hoor de heer Gebben zeggen 'het is een leuk experiment'. Ik zou het wat zorgvuldig verwoorden dan dat. Maar is de heer Gebben zich ervan bewust dat er al 28 appartementen komen in de private huursector.

De **voorzitter**: De heer Gebben.

De heer **Gebben**: Daar ben ik me zeker van bewust. Laten we het geen experiment noemen. Laten we het gewoon uitvoeren. Dan kunnen we als raad altijd op zoek. U bent als OGP Midden-Delfland altijd op zoek naar manieren om onze starters een grotere kans te geven. Wij denken dat we met particuliere huur die niet al te hoog zal worden, omdat het heel kleine woninkjes worden, gewoon meer controle hebben op wie erin komt. Dat is fijn voor onze lokale starters, denk ik. En ja, laten we dat gewoon eens een keer proberen. Ik denk dat het een heel goed plan is en dan kunnen we ook eens kijken wat het effect daarvan is.

De **voorzitter**: De heer Gebben, de heer Scholtes heeft een interruptie.

De heer **Scholtes**: Ja, dan ben ik toch wel benieuwd hoe we die controle als gemeenteraad houden als het de initiatiefnemer is die mag kiezen wie daar komt wonen.

De **voorzitter**: De heer Gebben.

De heer **Gebben**: Die hebben we natuurlijk niet 100%, maar ik kan me nog herinneren dat bijvoorbeeld mijnheer Ruiterman wel eens in Lookwetering of in Den Hoorn langs is geweest om te kijken wie daar is komen wonen. Dat kunnen we na afloop toch ook gewoon doen? En dan eens kijken 'zijn er nou lokale inwoners/starters komen wonen of niet?' Nu weten we het niet. Nu gaan we weer de middenhuur wegstrepen voor sociale huurwoningen. Over sociale huurwoningen weten we één ding, die komen in de pool van Haaglanden en dan hebben we er veel minder controle op. In die zin dat we 50% sowieso aan spoedgevallen moeten geven. Dus wij zullen deze motie daarom ook niet steunen.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de heer Vieira.

De heer **Vieira**: Laat ik beginnen waar de heer Gebben geëindigd is, namelijk bij de sociale huurwoningen of middenhuur. Wij zijn niet principieel tegen middenhuur. Sterker nog, het is inderdaad een verrijking voor onze woonmarkt. Alleen als we puur kijken naar deze appartementen, zijn het studio's onder de 50 m². Dan vraag ik me af of dit wel middenhuur is, gezien de omvang. En aangezien we ons aandeel in sociale huur willen vergroten en dat vast willen houden en toch wel een deel kunnen toewijzen, zijn wij voornemens de motie wel te steunen die hierover gaat.

Dan de motie rond participatie. Normaal gesproken heb je bij een initiatief gewoon een stuk grond en begin je bij nul en dan hebben omwonenden inspraak. Dit is heel lang toch wel een gesloten dossier geweest. In de motie wordt er ook aan gerefereerd dat ook voor omwonenden heel lang onbekend is geweest wat er gebeurd is. Wij zien in de oproep in deze motie dat daar niet gesproken wordt over 'juridisch gebonden zijn aan dit, dit en dit'. Het is gewoon een oproep om in ieder geval op zijn minst een bijeenkomst te beleggen en gewoon punt voor punt te noteren 'wat vindt u, wat vindt u?' Het gaat misschien over de kleur van de kozijnen of de stenen, of een paar meter naar achteren of de hoek van de balkons. Allemaal dat soort punten. Als omwonenden zich maar kunnen uiten en de initiatiefnemer erop kan reageren met wat er wel of misschien niet kan. Dan ben je in ieder geval met elkaar in gesprek en wij zien niet in wat daar verkeerd aan is. Dus wij zien niet dat deze motie de driepartijenovereenkomst onderuit kan halen. Wij zullen ook deze motie steunen.

De **voorzitter**: Dan zou ik haast de heer Zwaard vergeten, sorry. Ik ga u niet met een paard vergelijken maar u bent wel aan de beurt. Gaat uw gang. Het beste paard en dat soort dingen, dat ga ik allemaal niet zeggen.

De heer **Zwaard**: Vooruit dan, dank u wel voorzitter. Uiteraard willen wij hier ook wat over zeggen. Het is verbazingwekkend dat bij een item waar we hier 24 jaar over gesproken hebben met elkaar, over bouwhoogtes en appartementen en woningen, het debat zich nu toespitst op de participatie. Dat is een constatering maar ik vond het een vreemd fenomeen.

Als CDA zijn we blij met de voorliggende plannen. Die zullen we ook steunen. We zijn blij dat het uiteindelijk toch tot een goed einde lijkt te komen. Als we kijken naar de twee moties, dan merk ik

op bij motie 1 dat wij zelf altijd de mond vol hebben van communicatie en participatie. We zouden daar best een stukje in mee kunnen gaan. Met de laatste bullets hebben we dan wat moeite. In dat licht bezien vragen we zo meteen een schorsing aan om toch nog eventjes met elkaar van gedachten te kunnen wisselen over de moties.

Ik ben wel benieuwd naar de mening van de wethouder; sociale huur of de wat duurdere huur? En met name hoe de wethouder kijkt naar het fenomeen dat je met wat duurdere huur, middenhuur, beter kunt toewijzen. Ik kan me ook voorstellen dat we kiezen voor sociale huur. Daar is ook behoefte aan maar graag nog een de mening van de wethouder daarover. Dan wil ik daarna graag een schorsing.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er nog een aantal extra vragen voor de heer Voskamp ligt. Gaat uw gang.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, om maar even terug te grijpen op motie 1. Als u mij oproept om een gesprek aan te gaan met de ontwikkelaars om te kijken of zij nog bereid zijn om die participatiebijeenkoms t te beleggen en daarover terug te koppelen, dan wil ik die afspraak graag maken. Maar ik lees nog steeds wel dat er een heldere afspraak gemaakt moet worden over het feit dat er zo'n participatiebijeenkoms t komt. En die bereidheid voel ik, maar ik kan niet zeggen dat die... Ik ben daarin een van de partijen, maar als u leest en als u mij vertelt dat ik met ontwikkelaars in gesprek moet gaan om te vragen om zo'n bijeenkoms t en daaruit terug te koppelen, dan ga ik dat gesprek aan met de ontwikkelaars.

Voor de rest heb ik over het actief communiceren al gezegd dat het ook wel een beetje vreemd voelt om als je uiteindelijk een afspraak hebt met drie partijen en er na 24 jaar uit bent, vervolgens actief te melden dat inwoners nog recht hebben op een rechtsgang. Dat hebben ze natuurlijk. Maar het voelt wel alsof wij daarmee proberen om dat uit te lokken en dat wil ik wel gezegd hebben.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Gebben.

De heer **Gebben**: Ja, ik moest er even over nadenken. Ik heb een vraag aan de wethouder. Dat is: als wij vanavond een positief besluit nemen, dan leggen wij het kader vast en daar wordt toch ook het vervolgtraject aan getoetst? Dus wat kan er dan effectief nog gewijzigd worden? Dat gaat dan toch niet meer? Als de initiatiefnemer daaraan voldoet, is dat toch bij dezen oké en wordt de vergunning verleend? Of niet?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Voskamp**: Ja, op basis van het kader dat wij vanavond voor hebben liggen, en ik vraag aan u om dat vast te stellen, wordt de vergunning ingediend. En als die voldoet aan het kader, dan zal de vergunning verleend worden. En volgens mij parafraseerde u daarnet 'de kleur van de kozijnen en de kleur van de stenen' – sorry, dat was de heer Vieira – dan kunnen we daar het gesprek natuurlijk nog over hebben. Maar ik voorzie niet dat er opeens een heel andere constructie komt, hoger, lager, breder of smaller en ik voorzie dat de plek waar de appartementen komen ook niet heel veel zal verschillen, want die ruimte is er gewoon niet. En de locatie waar dat nu staat, past binnen de afspraken die we in het stedenbouwkundig kader vastleggen. Dus dat over motie 1. Maar nogmaals, als u hem zo leest dat ik in gesprek ga met de ontwikkelaars, is wat mij betreft de oproep akkoord.

Voor wat betreft motie 2 over de sociale huur. Ik hoorde net even iets alsof ik gezegd zou hebben dat middenhuur ook goed is. Wij als gemeente juichen deze sociale huur, of in ieder geval deze sector, en de zes kleinschalige appartementen toe. We zien dat die in een behoefte voldoen. Wat ons betreft, gaan we in gesprek en vragen we de ontwikkelaar om in gesprek te gaan met Wonen Midden-Delfland om dat ook in beheer van Wonen Midden-Delfland te doen. Dat heeft wat ons betreft de voorkeur, zodat we deze zes studio's kunnen verhuren binnen de sociale huurgrens. Natuurlijk, op het moment dat we particuliere huur zouden hebben, zou dat kunnen betekenen dat dat voor een vergelijkbare prijs misschien op een andere manier toegewezen kan worden. Maar dan hebben we geen afspraken over hoe lang het zo moet blijven en dan is het de vraag wie er dan vervolgens in komt. Dus wat ons betreft, voeren we die gesprekken. Als we eruit komen met Wonen Midden-Delfland zouden dit dus zes sociale huurwoningen worden die via het reguliere

Woonnet Haaglanden aangeboden kunnen worden, zo maximaal mogelijk voor onze eigen inwoners.

De **voorzitter**: Volgens mij is er nog een vraag van de heer Roeling over verdiept parkeren.

Wethouder **Voskamp**: Ja, verdiept parkeren. Dat is in dit geval niet van toepassing. De plannen zoals die er voor GAM PLUS zijn, zijn inderdaad aangepast en daar zit het verdiept parkeren in. Voor Waaijer ligt de situatie eigenlijk al vast met het vaststellen van het bestemmingsplan de vorige keer. Dus daar hebben wij niet de ruimte om daar nog iets anders te doen. Ik snap uw notie en waar mogelijk zullen we dat in de toekomst ook inzetten om te kijken of dat inderdaad in het kader van ruimtegebruik een positieve bijdrage kan leveren. Maar dat is wat mij betreft voor toekomstige zaken en dan kijk ik ook eventjes naar mijn collega-wethouder in het kader van verkeer en mobiliteit.

De **voorzitter**: Dan is dat als het goed is het einde van de tweede termijn en de reactie van het college daarop. De heer Zwaard vroeg om een schorsing, ik ben u niet vergeten. Hoeveel tijd heeft u nodig? Een kwartier? Dat is 7,5 minuut. Ik schors de vergadering een kwartier. Tien minuten? Prima. Tot 20.30 uur. Ik zie u straks.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik wil graag de vergadering heropenen, dus ik vraag de raadsleden om weer plaats te nemen. Als dan ook de publieke tribune weer meedoet, komt het helemaal goed. Hartelijk dank. Ik heropen de vergadering en ik wil graag de heer Zwaard als eerste het woord geven om te vertellen wat hij met zijn tijd gedaan heeft.

De heer **Zwaard**: Voorzitter, die hebben we nuttig benut. Het ging over de twee moties. Om daarop terug te komen, bij motie 1 willen wij een stemverklaring afleggen. Daar zullen we niet in meestemmen. We hadden graag mee willen stemmen want in de eerste twee bullets over participatie en communicatie kunnen wij ons vinden. In de bullets waarin gestuurd wordt op bezwaarschriften indienen, om het even plat neer te leggen, kunnen wij ons niet vinden dus we zullen tegen die motie stemmen. Maar we hadden graag over participatie en communicatie mee willen stemmen. Vandaar de stemverklaring. Motie 2 zullen wij steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er nog iemand anders die iets wil zeggen naar aanleiding van de schorsing? De heer Knaap.

De heer **Knaap**: De heer Zwaard geeft het al aan, motie 1 over participatie en communicatie houden wij als OGP Midden-Delfland graag bijeen, en D66 mag dat voor zichzelf zeggen, omdat het wat ons betreft een totaalpakketje is voor wat betreft hoe we met onze inwoners omgaan, zowel vanuit de ontwikkelende partij, als vanuit de gemeente, in de wetenschap dat dit een heel complex dossier is dat op een rare manier, eigenlijk een niet normale manier, tot stand is gekomen. Dus die gaan we gewoon in stemming brengen en dan zien we wat er gebeurt. Motie 2 blijft ongewijzigd ten opzichte van hoe die was, dus die willen we ook graag in stemming brengen.

De **voorzitter**: Verder nog iemand naar aanleiding van de schorsing? Nee. Dan wil ik graag het voorstel in stemming brengen want daar zijn we volgens mij aan toe. Wie is voor het voorliggende voorstel? Dat is unaniem? Nee, we zijn bij het voorstel. We beginnen altijd met het voorstel en daarna komen de moties. Dat betekent dat het voorstel unaniem is aangenomen. Daarmee gefeliciteerd met deze doorbraak in dit onderwerp, ook de publieke tribune. Het is een lange weg maar het is een belangrijke stap, denk ik zo.

Dan gaan we vervolgens naar de moties en dan doen we eerst motie 1 Participatie en informatie Centrumplan Den Hoorn. Ik wil graag weten wie er voor de voorliggende motie is. Dat zijn D66 en OGP Midden-Delfland en daarmee is de motie verworpen.

Dan krijgen we motie 2 Sociale huurwoningen in Centrumplan Den Hoorn. Wie is voor de voorliggende motie? Dat is, even snel tellen, een meerderheid. Daarmee is de motie aangenomen. Dan zijn we klaar met agendapunt 6. Ik ben even in verwarring, ik dacht dat u nog een

stemverklaring zou geven, mijnheer Zwaard, maar die had u al gegeven. Dat was een stemverklaring, excuus. In mijn hoofd was daarover even lichte verwarring.

Het voorstel wordt unaniem aangenomen. Motie 1 wordt verworpen met stemmen voor van D66 en OGP Midden-Delfland. Motie 2 wordt aangenomen met stemmen tegen van Mijn Partij en VVD.

7. Voorstel vaststelling Erfgoedverordening - naar hamerstukken

8. Voorstel tot privaatrechtelijke handelingen kavel Bedrijvenschap Harnaschpolder

De **voorzitter**: Met een bedrijf onderhandelt het Bedrijvenschap Harnaschpolder al enige jaren over de afname van een kavel grond. Inmiddels is er overeenstemming bereikt over de afname van een kavel van circa 20.901 m². Het bedrijf wenst de grond echter af te nemen via erfpacht met een canon voor een langdurige periode. Het bedrijf heeft onze gemeente gevraagd daarbij te faciliteren. Het college stelt voor om medewerking te verlenen aan de uitgifte van het kavel grond van het Bedrijvenschap Harnaschpolder. Bij de commissievergadering waren er bij de fracties OGP Midden-Delfland, Mijn Partij en D66 nog bedenkingen over het risico dat de gemeente zou kunnen lopen en op welke wijze dit zich verhoudt tot de eerdere besluitvorming. Het college heeft hierop met een memo gereageerd dat u bij uw stukken heeft aangetroffen en ik ben heel benieuwd wie ik het woord zou mogen geven. Ik zie de heer Scholtes, niemand van de VVD? Dan mevrouw Koppert en de heer Van Lier. Ik begin bij u, mijnheer Van Lier.

De heer **Van Lier**: Dank voor alle informatie. Wij hebben als fractie er overlegd en het is een beetje lastig dossier. We zitten natuurlijk op twee paden. Aan de ene kant wil ik niet alles herhalen wat ik in de commissie heb gezegd, alleen als je kijkt naar toen we met erfpacht begonnen, was toen het idee 'we doen het om mensen te helpen'. Er was een mindere periode in de economie en als mensen het niet konden betalen, dan was het net een duwtje en konden ze toch bij ons terecht in Midden-Delfland. Dan hadden ze de grond net wat voordeliger. Dat was, denk ik de intentie toen we met de erfpacht begonnen en als gemeente kunnen we wat goedkoper geld lenen dan een commerciële partij. Laten we dat niet vergeten. Wij hebben geen opslagen of dat soort zaken. Ik miste nog wel even, waar ook geen reactie op was gekomen, het punt dat we natuurlijk de afspraak gemaakt hebben en ermee begonnen zijn en op een bepaald moment zou Den Haag het overnemen. Daar is helaas geen gebruik van gemaakt. Er wordt aangegeven 'ze zijn bij ons terechtgekomen, dan kunnen we moeilijk verwijzen naar Den Haag'. Maar het is een beetje gek want dat wil eigenlijk zeggen dat het niet volgens afspraak is. We hebben een procedure afgesproken en het komt nu niet via Den Haag, maar via ons. Dus eigenlijk is het niet volgens afspraak zoals we dat hebben opgeschreven, maar is het zwalkend beleid, want we hebben dus niet geen rechtlijnig beleid, maar iemand belt ons en we gaan ermee aan de gang. Anderzijds is het positieve dat het een familiebedrijf uit de buurt is met heel veel medewerkers. Dat is wel heel positief. We zien ook weinig risico. En ik moet wel zeggen, het is even een betere erfpachtconstructie van alle die ik tot nu toe gezien hebben, een stuk of negen. Dat is ook heel positief. Dus na veel afwegen in de fractie zeggen wij toch, met deze achtergrondinformatie, ook al is het wel zwalkend beleid, 'om dan tegen te stemmen, terwijl het een goed bedrijf is, met weinig risico, nee, we gaan voorstemmen'. Dat is eigenlijk mijn eerste termijn.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Koppert.

Mevrouw **Koppert**: Voorzitter, mag ik allereerst het college bedanken voor de beantwoording van de vragen en de memo die extra toegevoegd is? En toch willen we daar iets over zeggen. Stel, ik kom met € 1.000,00 bij een bank en ik vraag hoe ik deze moet beleggen. Het advies is dan om niet 100% aandelen van één bedrijf te kopen of niet alleen te beleggen in één bedrijfstak. Wat zien we hier? De gemeente Midden-Delfland heeft een grondpositie van ettelijke miljoenen in een enkel gebied, de Harnaschpolder, en grotendeels in één branche, transport en logistiek. Als er wat gebeurt in deze branche, kan dat gevolgen hebben voor Midden-Delfland. Daarnaast zien we dat de focus ligt op het financiële voordeel, oftewel de financiële aspecten. In de memo geeft u aan dat de gemeente jaarlijks € 2,6 miljoen ontvangt uit inkomsten uit erfpacht en hiertegenover € 0,9 miljoen aan rentelasten betaalt, waardoor er € 1,7 miljoen aan inkomsten dan wel dekking, onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke begroting. Dan heb ik volgens mij de memo

goed gelezen. De risicoreserve voor erfpacht is op dit moment € 0,7 miljoen. We weten dat voor een gebied van 2 hectare de renteopbrengst ongeveer € 350.000,00 per jaar is. Dat weten we naar aanleiding van de azc-discussie. Als je dan slechts € 0,7 miljoen als risicoreserve hebt, betekent dit een renteopbrengst van twee jaar. Onze vraag aan het college luidt dan ook: bent u bereid inzichtelijk te maken, of na te denken over, welke risico's we kunnen verwachten en wat we nu al kunnen doen om deze risico's te verkleinen? Zo ja, wanneer zouden we dat kunnen verwachten? Zo nee, waarom niet? Want we moeten ons ervan bewust zijn als gemeente dat als deze inkomsten wegvallen, dit impact heeft op de begroting. Dus wat ons betreft, kijken we niet alleen naar het nu, maar zijn we ook bezig met onze toekomst.

De **voorzitter**: Dan gaan we tot slot naar de heer Scholtes.

De heer **Scholtes**: Wij hebben in de fractie ook nog eens goed gekeken naar 'hoe verhoudt dit voorstel zich tot eerder gedane voorstellen?' Wij kunnen wel zien dat dat er steeds maatwerk wordt geleverd door het college. Aan de ene kant kunnen we dat toejuichen want maatwerk is juist hartstikke belangrijk omdat je met maatwerk maatwerk kunt leveren. Ja, daar is geen speld tussen te krijgen.

De **voorzitter**: Als het goed maatwerk is niet, nee.

De heer **Scholtes**: Dat is inderdaad maar net de vraag; is het goed maatwerk geweest? Aan de andere kant mis je inderdaad wel de bandbreedte van 'wat is je uitgangspunt als college?' of 'wat is nu je beginpositie?' Dat vonden wij toch wel lastig in die zin. Maar dat is een bevinding die we gedaan hebben en daarmee weten wij wat wij nu weten. Sorry. Als ik eenmaal begin, dan gaat het ook gewoon door.

De **voorzitter**: Mijnheer Scholtes, ik heb ineens het nummer 14 in mijn hoofd. Ik weet niet waarom, maar gaat u verder?

De heer **Scholtes**: Ja. Wij schatten de risico's voor deze erfpachtconstructie niet zo hoog in. Er ligt gewoon een stuk een stuk grond als onderpand. Grond behoudt in de regel zijn waarde. Natuurlijk kan grond zijn waarde verliezen, maar dat zien wij niet zo snel gebeuren in de nabije toekomst. En als dat wel gebeurt, dan denk ik dat wij in deze gemeente veel grotere problemen hebben dan alleen de Harnaschpolder. Dus wij zien dat niet zo een, twee, drie gebeuren. Dus in die zin denk ik dat wij gewoon kunnen instemmen met het voorstel omdat het risicoprofiel laag is en wij zien dat het college maatwerk heeft toegepast. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dan kijk ik naar het college. De heer Voskamp.

Wethouder **Voskamp**: Om even terug te komen op de heer Van Lier. Even kijken hoor. Er waren afspraken gemaakt. In het eerste pachtvoorstel dat naar de raad kwam, stonden een aantal afspraken inderdaad. En ik moet eerlijk zeggen dat we bij het tweede voorstel dat wij deden, we al over die afspraken heen gingen. Het werd hoger. En toch vonden wij dat wij dat aan u moesten voorleggen. Hetzelfde geldt eigenlijk voor dit geval. Wij doen dit, we leggen dit aan u voor. U kunt hier wat van vinden. Wij vinden het een acceptabel risico. Wij zien meerwaarde voor dit gebied. We houden die grondpositie in eigendom binnen onze gemeentegrenzen. En het levert ons een vorm van inkomsten op. En ja, dat is natuurlijk financieel verwerkt in de begroting, maar daar kunnen we hele mooie dingen van doen waarvoor we anders de inwoners zouden moeten belasten om hetzelfde te kunnen doen. Dus wij zien daar zeker een voordeel in. De heer Scholtes gaf ook al aan dat de risico's beperkt zijn omdat de grond zijn waarde houdt. Dat staat wat ons betreft ook zeker als een paal boven water en daarom vonden wij dat wij dit voorstel aan u konden doen. En dan naar de vraag van mevrouw Koppert over 'bent u bereid om daar wat meer inzicht in te geven en te kijken wat we kunnen doen om die risico's te verkleinen?' Een van de dingen die we hebben – dat stond ook in het memo – is de risicoreserve van zo'n € 0,7 miljoen voor dit verhaal. Natuurlijk, als alles tegenzit en we zouden daar twee jaar... Dan gaat het er snel doorheen, maar de verwachting is natuurlijk ook dat op het moment dat de grond van ons blijft en de gebouwen een bepaalde waarde hebben, het pachtcontract een bepaalde waarde heeft. Dat zou betekenen dat er ook weer snel vervolg pachters zullen zijn. En moeten we een tijdje overbruggen, dan

hebben we daar dit bedrag voor. Ik u kan toezeggen eens te kijken of dat bedrag van € 0,7 miljoen nog voldoende zou zijn naar deze maatstaven of dat we daar misschien iets mee kunnen doen. En voor wat betreft de inzet op de risico's in het kader van de transportsector zouden we een inschatting kunnen maken, maar het maakt het natuurlijk wel heel lastig om nu te zeggen dat we met een beperktere blik naar de markt gaan kijken en zouden zeggen 'u komt uit de transportsector, maar voor u zouden we dit op dit moment niet willen doen. We gaan verder zoeken naar een volgend bedrijf'. Dat brengt ook weer risico's met zich mee. Dus ik wil toezeggen dat we daar een inschatting van maken en dat we u daar gewoon bijvoorbeeld via de raadsinformatiebrief even over terugkoppelen hoe wij dat zien en of we daar nog actie bij nodig hebben zoals bijvoorbeeld een begrotingswijziging die we aan u voor kunnen leggen. Voorzitter, tot zover.

De **voorzitter**: Ik kijk even of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie mevrouw Koppert en de heer Gebben. Bent u er klaar voor, mevrouw Koppert? Gaat uw gang.

Mevrouw **Koppert**: Voorzitter, mag ik het college bedanken voor de beantwoording op onze vragen. Wij snappen dat het ingewikkelde materie is en ik ben blij met de toezegging van de raadsinformatiebrief. Omdat het natuurlijk heel vreemd zou zijn als we nu ineens met een afwijkende mening zouden komen, zijn we het eens met de verlenging van de lening en de erfpachtconstructie.

De **voorzitter**: De heer Gebben.

De heer **Gebben**: Ook wij zien dat er een goed voorstel ligt met een laag risicoprofiel, dat ook nog eens structureel wat inkomsten genereert. Dus wij gaan hiermee instemmen.

De **voorzitter**: De heer Zwaard.

De heer **Zwaard**: Wij kijken er hetzelfde naar. We denken dat het risicoprofiel van dit voorstel erg laag is en het levert de gemeente geld op. Dus wij zullen instemmen met dit voorstel.

De **voorzitter**: Dat betekent dat ik het voorstel in stemming kan brengen. Dan wil ik graag vragen wie voor het voorliggende voorstel is. Dat is unaniem en daarmee is het voorstel aanvaard.

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

8.1 Motie vreemd aan de orde van de dag

De **voorzitter**: Dan hebben we twee moties vreemd aan de orde van de dag en we beginnen bij 8.1 en dan kijk ik even wie de motie gaat indienen. Mevrouw Koppert. Gaat uw gang. Graag motie voor motie alstublieft.

Mevrouw **Koppert**: Ik doe eerst de eerste motie.

De **voorzitter**: Prima, en dan wordt het volgende agendapunt motie nr. 2.

Mevrouw **Koppert**: Ik doe eerst de eerste motie en die heet Raadsuitspraken doen ertoe. Op verzoek van de raad, een aantal raadsleden, is door de griffier een overzicht gemaakt van alle toezeggingen en moties die door het college gedaan zijn de afgelopen jaren. Daar is nog een behoorlijk aantal niet van afgehandeld. Ongeveer achttien pagina's aan onderwerpen zijn nog niet afgehandeld. Uit dit overzicht wordt duidelijk dat we ook niet weten wat de status is. Als fractie OGP Midden-Delfland zouden we daarom graag willen weten wat de stand van zaken is van deze moties en vragen we of in de toekomst het college ervoor zou willen zorgen dat we als raad tijdig geïnformeerd worden over de voortgang. Dat is strekking van de eerste motie. En dan roep ik het college dus op om de raad voor 1 april 2024 per aangenomen motie schriftelijk te informeren over de voortgang van behandeling c.q. afdoening van de moties en om vanaf heden strikte uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde, dat betekent binnen dertien weken moet er een reactie komen op een motie van het college.

De **voorzitter**: Dat wordt dan motie 3. Dan wil ik graag weten wie daar het woord over wenst te voeren. De heer Moerman. Alleen de heer Moerman? De moties staan als het goed is in iBabs. Ze worden nu gepubliceerd. De heer Roeling. Ik had u sowieso al opgeschreven. Ik ken u zo goed ondertussen. Verder nog? Of wilt u de motie eerst nog lezen? Ik was ervan uitgegaan dat deze motie vooraf met u gedeeld was. We doen even een oefening in geduld. Als u ververst, dan staan ze erop. Dan blijft mijn vraag wie het woord wensen te voeren, ik heb de heer Moerman en de heer Roeling. De heer Vieira. Ik denk dat we maar gewoon beginnen met de heer Moerman.

De heer **Moerman**: Dat is goed hoor, voorzitter. De VVD vindt de moties van mevrouw Koppert best ingewikkeld. We begrijpen de achterliggende gedachte maar vinden deze motie toch moeilijk te steunen. De motie Raadsuitspraken doen ertoe is eigenlijk een motie over afspraken die er al zijn. Dat geeft mevrouw Koppert in de motie ook zelf aan. Het gaat om het afdwingen van de uitvoering van de motie, dan wel het afwijzen ervan. Wij vinden dat daar ook een verantwoordelijkheid voor de raad zelf ligt. Spreek het college aan als het te lang duurt en mocht dat niet helpen, dan staan er opties open om het college op de vingers te tikken. Extra regels op dit gebied zijn voor de VVD dan ook niet nodig en wij zullen de motie niet steunen.

De **voorzitter**: De heer Roeling.

De heer **Roeling**: Dit is wel eens eerder aan de orde geweest. Wij zijn van mening dat vanaf het moment dat een motie daadwerkelijk wordt aangenomen door de gemeenteraad, die eigendom is van het college en dat wij niet, wat al wel eerder is gesuggereerd, het college achter de vordes hoeven te zitten. Wij zijn het geheel eens met de kern van deze motie, voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is een helder standpunt. De heer Vieira.

De heer **Vieira**: Als moties aangenomen zijn, spreekt voor zich dat het college ze dient uit te voeren en ook op een bepaalde termijn. Het is nu de vraag, want achttien pagina's aan toezeggingen en moties is natuurlijk gigantisch veel, wat er mogelijk is maar dan vinden wij als raad, of wij in ieder geval, het wel heel prettig om in ieder geval een overzicht te krijgen om de stand van zaken te weten. Dus wij zullen de motie steunen.

De **voorzitter**: Verder niemand? Dan kijk ik naar het college. U zult begrijpen dat normaal gesproken een burgemeester dit onderwerp zou aanpakken, maar gezien de toch wel unieke situatie hebben we vanochtend in het college afgesproken dat wethouder Voskamp in het kader van de continuïteit deze beantwoording zal doen. Gaat uw gang.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, dan kan ik ook een toezegging doen dat wij wat mij betreft, zoals het gevraagd is in de motie, dat kunnen uitvoeren. Dus wat ons betreft, gaan we daarmee aan de slag en geven we u een overzicht en proberen we voor u zo goed als mogelijk de stand van zaken bij te houden en ons best doen om zo veel als mogelijk de toezeggingen en de moties op een redelijke termijn af te doen.

De **voorzitter**: Dan bedoelt u met het woordje 'proberen' dat punt b. dan ook leidend is, neem ik aan, wethouder? Voordat mevrouw Koppert die vraag gaat stellen, zal ik u even helpen.

Wethouder **Voskamp**: Ja voorzitter, met 'proberen af te doen' wil ik aangeven dat sommige moties gewoon heel lastig af te doen zijn en zeker ook binnen een bepaalde termijn, zie bijvoorbeeld een van de vorige onderwerpen. Soms lopen dingen wat langer. Maar we gaan u een stand van zaken geven. We gaan de moties die er zijn van commentaar voorzien, zodat u weet wat u kunt verwachten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dan wil ik de motie in stemming brengen. Wie is voor de voorliggende motie? Op de VVD na iedereen en dat betekent dat de motie aangenomen is.

De motie is aangenomen met stemmen tegen van de fractie van de VVD.

8.2 Motie vreemd aan de orde van de dag

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 8.2 en wederom naar mevrouw Koppert die een motie gaat indienen.

Mevrouw **Koppert**: Ik zal ze straks alle twee brengen voor de goede orde voorzitter.

De **voorzitter**: Ik heb al een kopietje dus het gaat goed. Ik moet wel een ondertekende versie hebben dadelijk maar dat mag ook zo.

Mevrouw **Koppert**: De fractie OGP Midden-Delfland heeft de laatste anderhalf à twee jaar het gevoel dat we de ene vergadering hollen en de andere stilstaan. De ene keer hebben we heel veel onderwerpen en dan moeten we hard werken qua voorbereiding en dergelijke om het goed inhoudelijk te kunnen voorbereiden. En op andere vergaderingen hebben we twee onderwerpen staan en denken we 'tjongejongejonge', terwijl er ook nog een hoop in de wachtrij staat. We zouden dan ook graag zien dat we een meer voorspellend karakter krijgen hier als raad, zodat we beter weten 'wanneer staat nu wat op de agenda?' Dan kunnen wij ons beter voorbereiden en kunnen we onze controlerende taak beter doen. De tweede motie gaat daarover, dat als we een goede planning zouden hebben, de werkdruk van de raad verlicht zou worden. Dan roep ik het college op om de raad voor 1 februari 2024 een jaarplanning aan te reiken van de aan te reiken raadsvoorstellen en onderwerpen over 2024. En vanaf 2025 tweemaal per jaar een geactualiseerde jaarplanning aan de raad aan te bieden die kan worden besproken in de raads cyclus van januari en september. Op deze manier hebben wij als raad invloed op wat in de kalender komt te staan voor wanneer. En ik ga over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Dan vraag ik wederom wie hier het woord over wenst te voeren, waarbij het stuk over niet al te lange tijd... Het staat er al in. Even verversen en dan heeft u de motie. Sneller dan de vorige. Wie wenst het woord te voeren? Ik zie de heer Vieira. Wilt u een schorsing, mevrouw Langeveld? Dat kan, maar als u leestijd nodig heeft, is een schorsing noodzakelijk, anders gaan we door met de vergadering. Ik zie de heer Moerman. Mevrouw Koppert hebben we al gehoord. Ik zie de heer Roeling. Ik begin bij de heer Vieira.

De heer **Vieira**: Dit gaat over werk van de raad en we zitten hier in een, ik ga even mijn buurman citeren, raadsvergadering en wat ons betreft, gaat de raad over de eigen agenda. We proeven hierin dat het bij het college belegd wordt, waarbij we onzes inziens als raad zelf over onze agenda gaan, dat ten eerste. Ik zou eerder een voorstel willen dat we vaker bij elkaar komen en het hierover hebben als daar behoefte aan is.

Het tweede is dat bepaalde ontwikkelingen, zoals we net het Centrumplan Den Hoorn hadden, maar ook heel veel woonplannen misschien weer een termijn later komen, of eerder. Dan is soms heel lastig twee jaar vooruit te plannen wanneer wat komt.

Het derde is dat je met gemeenschappelijke regelingen te maken hebt die soms allemaal tegelijk komen, of met grondexploitaties. Wij denken dat het lastig is. Wij willen het niet bij het college leggen maar we denken ook dat het lastig is om dat heel gelijkmatig te kunnen verdelen dus we zullen deze motie niet steunen.

De **voorzitter**: De heer Moerman.

De heer **Moerman**: Een goede planning is natuurlijk heel erg belangrijk en fijn. Maar na bijna zes jaar raadslidmaatschap weet ik inmiddels ook dat gemeentepolitiek niet altijd te plannen is, althans niet alles. Veel zaken laten zich niet regisseren en daarnaast zitten we als gemeente met een beperkte ambtenarencapaciteit waarbij vertrek of ziekte snel roet in het eten kan gooien. Dat maakt een strak schema erg moeilijk en het beoogde effect van deze motie achten wij dan ook moeilijk haalbaar. Het levert waarschijnlijk alleen maar extra werk en werkdruk op en dat moeten we vooral niet doen. Daarom zullen wij deze motie ook niet steunen.

De **voorzitter**: De heer Roeling tot slot.

De heer **Roeling**: Voorzitter, wij hebben werkelijk een verschrikkelijk leuk logo maar blijkbaar is dat nog niet geland bij de OGP Midden-Delfland, want we zien ons logo graag terug, ook op de vorige motie.

Dan over de inhoud.

De **voorzitter**: U bent mede-indiener, zegt u?

De heer **Roeling**: We hebben gecommuniceerd over deze motie, ja.

De **voorzitter**: Dat is dan even waarvan akte. Voor de mensen thuis, hij is mede-ingediend door de fractie Mijn Partij. U heeft wel een complexe manier om dat duidelijk te maken. Ik moest even nadenken. Gaat uw gang.

De heer **Roeling**: Het is gewoon een mooi logo, voorzitter. Feitelijk wordt hier gevraagd 'kunnen we met een termijnagenda aan de gang?' Wat ons betreft, is dat wel te doen, mits je dan met kwartalen werkt – dus het kwartaal waar we nu naartoe gaan is kwartaal 1-2024, et cetera – omdat de ervaring leert dat het heel lastig is voor college en raad om dit soort kwesties inzichtelijk te maken. Ja, wij worden als raad ook wel eens verrast omdat het op de agenda staat, of we worden verrast doordat het niet op de agenda staat. En een vorm van termijnagenda zou zowel voor college als voor de raad nuttig zijn. Vandaar dat wij hier positief over zijn. We kunnen natuurlijk altijd nog als raad in overleg met het college gaan om te kijken of iets naar voren of naar achter geschoven kan worden. Zodoende komen we natuurlijk tegemoet aan D66, die graag wil dat de gemeenteraad de agenda bepaalt. Dat doen we op deze wijze. Misschien voorkom ik nu een interruptie voorzitter.

De **voorzitter**: Dan zie ik dat de heer Vieira toch een interruptie wil doen.

De heer **Vieira**: Ja, een interruptie op de heer Roeling.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **Vieira**: De heer Roeling geeft aan 'als we het per kwartaal inplannen, dan kan dat beter, want per maand is dat heel lastig'. Maar stel dat het net zo uitkomt dat er in april en mei niets komt en alles komt bijvoorbeeld in juni. Dan heb je daar toch als raad niets aan, dan krijg je wel wat je wilt, maar toch niet wat je wilt. Dus hoe ziet de heer Roeling dat?

De **voorzitter**: De heer Roeling, gaat uw gang.

De heer **Roeling**: Nu noemt hij precies de maand juni. Dat is altijd de maand met de jaarverslagen, jaarrekeningen en grondexploitaties en dergelijke, dus ik vind dat niet zo'n best voorbeeld. Maar wat ons betreft, is de achterliggende gedachte dat zowel raad als college ook rekening houdt met die termijnagenda en denkt 'o ja, wacht even, dat hebben we voor het volgende kwartaal staan. Maar we hebben nu nieuwe informatie en dat betekent dat we iets naar voren kunnen halen', of andersom. Dus het is een soort reminder voor zowel raad als college door te zeggen 'we hebben een termijnagenda'. En per maand is geen doen, dat is ook de ervaring. Maar laten we beginnen met een kwartaaltermijn. Dat zou onze voorkeur hebben.

De **voorzitter**: Ik constateer wel dat u over een alternatief voor de motie aan het debatteren bent nu. Ik wil u die ruimte wel even geven. Maar dit is het einde van de eerste termijn, constateer ik nu. Ik kijk even naar het college. Wilt u hierop reageren?

Wethouder **Voskamp**: Ja voorzitter, het college snapt het verzoek om wat meer grip op de jaarplanning en op de onderwerpen die in de raadsvergaderingen naar voren komen. Ik heb ook wel de bezwaren of de kanttekeningen gehoord in deze bespreking, die daarbij komen, want we weten dat in juni het een of ander komt in het kader van de GR-begrotingen. Dingen die nog even voor het reces gedaan moeten worden. En in december hebben we natuurlijk de laatste vergadering van de raad waarin we mogelijkheden hebben om dingen die in het kader van de rechtmatigheid nog behandeld moeten worden, of andere zaken die voor het einde van het jaar

gedaan moeten worden, te behandelen. Het voorstel van het college zou zijn... Of laat ik het zo zeggen, het verzoek aan het college is 1 februari a.s. met een jaarplanning te komen. Ik weet niet of 1 februari haalbaar is, maar wij gaan ermee aan de slag. En wij komen met een voorstel hoe wij hierin denken te kunnen voorzien, zodat er wat meer duidelijkheid is over de vaste zaken die we sowieso op de agenda hebben staan, en dan denk ik even aan de P&C-cyclus, waarbij de begroting, de kadernota en de vier begrotingswijzigingen ook al ingevuld staan, de zaken rond juni en december kunnen we daarin opnemen. Daar komen we mee terug met wat wij denken dat haalbaar is. Inderdaad, met de waarschuwing dat het maar de vraag is of we daarmee de werkdruk op verschillende momenten in het jaar kunnen verminderen omdat we nu eenmaal een aantal besluiten moeten nemen op een druk moment van het jaar. Dus wat ons betreft, zouden we bij deze motie willen vragen om in plaats van 1 februari er 1 april van te maken. Dan zorg ik dat dat we daar een reactie op hebben zodat we met een voorstel naar u komen van hoe we dit voor ons zien. Dan komen we met een jaarplanning. Hoe gedetailleerd, of dat op kwartaalniveau of op maandniveau is, hangt denk ik ook een beetje af van wat werkbaar is. Maar we komen met een voorstel uw kant op.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder. Voor de tweede termijn schat ik zomaar in dat mevrouw Koppert het woord nog wil voeren. Is er dan verder nog iemand die nog iets kwijt wil? Nee. Mevrouw Koppert, gaat uw gang.

Mevrouw **Koppert**: Dank aan het college voor de beantwoording. Ik wil even reageren op D66 dat aangeeft 'nu leggen we het initiatief bij het college'. Nee, met deze motie zorgen we juist dat er een voorstel uit het college komt en dan discussiëren wij als raad over of we het eens zijn met deze planning. Ik snap dat dat niet tot op detailniveau kan, maar de P&C-cyclus en de gemeenschappelijke regelingen en dergelijke zijn bekend. Ik weet dat er ook een aantal beleidsstukken aan zit te komen, dat kunnen we dan ook veel beter plannen in de agenda zodat niet alle beleidsstukken in juni op de agenda komen. Dus wij zijn juist blij dat we dan het initiatief bij ons hebben liggen met de voorzet vanuit het college. En ja, wij kunnen leven met 1 april a.s. als dat vanuit het college haalbaar is.

De **voorzitter**: Dan constateer ik dat de motie zodanig wordt geamendeerd dat van '1 februari' '1 april' wordt gemaakt. Het lijkt me wel verstandig om dat er even nadrukkelijk in te zetten. Ik neem aan dat u het daarmee eens bent, mevrouw Koppert? U knikt, dank u wel. Dan zie ik ook nog mevrouw Langeveld voor de tweede termijn. Gaat uw gang, ik ben ruimhartig de laatste keer.

Mevrouw **Langeveld**: Ik merk het. Ik heb nog even een vraag voor de wethouder. Ik heb net gehoord dat de wethouder ons voor 1 april a.s. een jaarplanning doet toekomen. Hartstikke fijn. Ik zie in de motie nog bij punt b. 'vanaf 2025 twee maal per jaar tijdig een geactualiseerde jaarplanning aan de raad aan te bieden die kan worden besproken in de raads cyclus van januari en september'. Ik ben heel erg benieuwd hoe u daartegenover staat als college. Want over het eerste punt bent u positief, maar ik vraag me af of dat ook bij het tweede punt zo is. Kunt u daar nog wat over zeggen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Veder nog iemand voor de tweede termijn? Nee. Wethouder, gaat uw gang.

Wethouder **Voskamp**: Ja voorzitter, dat is natuurlijk een beetje het hoe in dit geval. Wij komen met een voorstel en ik voorzie zomaar dat er bij iedere raadsvergadering straks een planning zit die we iedere keer updaten, maar waar we bijvoorbeeld op verschillende momenten met elkaar over in gesprek gaan. Hoe we dat precies invullen, dat weet ik nog niet. En hoe gedetailleerd dat dan is, dat heb ik ook al aangegeven, hoe gedetailleerd dat zal zijn, daar moeten we ook echt eventjes over nadenken. Het zou heel vervelend zijn als we met elkaar meer aan het plannen zijn en langer doen over 'wanneer gaan we nou wat doen?' en het dan blijken niet te halen, dan dat we gewoon praktisch kijken 'is er een mogelijkheid, zit er ruimte in de jaarplanning en hoe kunnen we daar het beste mee omgaan?' Dat zou ik graag als uitvoering mee willen nemen als college. Dan gaan we daarmee aan de slag.

De **voorzitter**: Ik zie een knikkende mevrouw Koppert en ik zie mevrouw Langeveld. U heeft antwoord, is dat voldoende wat u betreft?

Mevrouw **Langeveld**: Dat is zeker voor ons voldoende, maar dan zit ik nog wel even... Misschien kunnen we even vijf minuten schorsen voordat de motie in stemming wordt gebracht?

De **voorzitter**: Ik had al zo'n vermoeden, ik schors de vergadering voor vijf minuten. Als u allemaal even wilt blijven zitten of in de ruimte wilt blijven?

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, het heeft iets langer geduurd en voor de mensen thuis was het niet zichtbaar, maar de noeste handarbeid van de lokale politiek heeft plaatsgevonden. Mevrouw Langeveld heeft schorsing gevraagd, dus die geef ik als eerste het woord. Dan vermoed ik dat mevrouw Koppert ook het woord wenst want dat is het resultaat van de noeste handarbeid. Mevrouw Langeveld, gaat uw gang.

Mevrouw **Langeveld**: Met de aanpassing die nu gedaan is, kunnen we instemmen met de motie.

De **voorzitter**: En dan wordt de aanpassing vermoedelijk door mevrouw Koppert verteld.

Mevrouw **Koppert**: Ja, voorzitter, de tekst van de motie wordt als volgt: wij roepen het college op om de raad vóór 1 april 2024 een jaarplanning aan te reiken van de aan te reiken raadsvoorstellen en de onderwerpen over 2024'. En de belangrijkste wijziging is bullet b. geworden. 'In april 2025 samen met de raad te evalueren of deze werkwijze voldoet aan de verwachting van de verlichting van de werkdruk van de raad. En gaat over tot de orde van de dag.'

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is er nog iemand die daar het woord over wenst te voeren? Anders kunnen we de motie in stemming brengen. De gewijzigde motie, uiteraard. Dan wil ik graag weten wie er voor de gewijzigde motie is zoals die nu voorligt, zoals mevrouw Koppert hem net voorgelezen heeft. Dan kijk ik even, D66 en VVD zijn tegen, maar er is wel een meerderheid en daarmee is het voorstel aangenomen.

De motie wordt aangenomen met tegen stemmen van de fracties van D66 en VVD.

9. Mogelijkheid tot het stellen van vragen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 9, de mogelijkheid tot het stellen van vragen. De leden van de gemeenteraad worden in de gelegenheid gesteld om aan het college vragen te stellen over onderwerpen die niet op de agenda staan. Er zijn vragen over vier onderwerpen bij de griffie binnengekomen. En dan beginnen we met de heer Knaap met vragen over een college-informatiebrief over de ruimtelijke ontwikkelingen bij Doelpad 9 en de eendenkooi te Maasland. Het college heeft hierop geantwoord en ik wil graag weten, en dat wil iedereen natuurlijk weten, of de heer Knaap tevreden is en of hij misschien nog een vervolgvraag heeft. Ik ben benieuwd of er dan nog aanvullend mensen zijn die het woord willen voeren. Maar eerst de heer Knaap.

De heer **Knaap**: Heel fijn dat het college de antwoorden gewoon goed uitgebreid heeft beschreven. We gaan er ook nu niet over discussiëren of over beslissen en dat soort dingen, dat komt te zijner tijd. Ik heb nog een aanvullende vraag en dat gaat over het antwoord op vraag 3, over de oppervlakte van de uitbreiding. Daar staat nu 'initiatiefnemer heeft een principeverzoek ingediend voor het uitbreiden van het uitbreiden van het kooikershuisje met een totaaloppervlakte van 56m².' Het is nu 46 m², dus mijn vraag is, klopt het dus dat de totale opgepakte 102 m² wordt? Dat zijn twee startersstudio's, heb ik net gehoord, dus dat wil ik graag even weten.

De **voorzitter**: Dat is een interessante ontwikkeling, maar ik hoop dat we daar niet het debat over gaan voeren. Mijnheer Voskamp, gaat uw gang.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, dat klopt. En daar is een deel van voor extra berging en een deel voor een ruimte waarin schoolklassen ontvangen kunnen worden. Dus dat is de reden waarom die uitbreiding voorgesteld wordt.

De **voorzitter**: De heer Knaap.

De heer **Knaap**: Dan zullen we het voorstel als het straks voorligt op zijn merites beoordelen. Dan zit er ongetwijfeld meer bij.

De **voorzitter**: Dank. Dan gaan we naar de tweede vraag en die is van de heer Jongsma, ook van de OGP Midden-Delfland. Het betreft vragen over de communicatie rotondes Oude Veiling te Maasland. Het college heeft hierop geantwoord en ik ben benieuwd of de heer Jongsma tevreden is of misschien tevreden is maar toch een vervolgvraag heeft.

De heer **Jongsma**: Ja, de heer Jongsma is redelijk tevreden. Maar hij is ook wat in verwarring gebracht en daarom heb ik een aanvullende vraag, of twee eigenlijk. Is het project nu alleen de rotonde of ook de Maassluiseweg? En draagt Maassluis daarin wel bij, dus aan die Maassluiseweg? En wat betekent dat voor de stemverhouding tussen gemeenten Midden-Delfland en Maassluis? Ik bedoel, stel dat Maassluis niets betaalt, is het dan zo dat hij die niet betaalt, ook niet bepaalt? Of is het 'hij die betaalt, bepaalt'?

De **voorzitter**: Ik kijk naar wethouder Oderwald, schat ik zomaar in.

Wethouder **Oderwald**: De Maassluiseweg van Maasland naar Maassluis en de rotonde die daaraan ligt, kennen gewoon een duidelijke verdeling van grondgebied en dat is ook de manier waarop we daar op dit moment in overleg met Maassluis naar kijken. Dan stelt u een heel aantal deelvragen die er volgens mij in principe op neerkomen, dat ieder over het eigen grondgebied gaat. En als we daar andere uitgangspunten hebben nadat we een basisontwerp hebben dat we met elkaar kunnen bespreken, dan zullen daar vervolgspraken over komen, maar dat is op dit moment niet aan de orde. Naar mijn idee beantwoord ik zo al uw deelvragen en als dat niet zo is, dan hoor ik het graag.

De **voorzitter**: De heer Jongsma, is de verwarring afgenomen?

De heer **Jongsma**: Laat ik het zo zeggen, het klinkt nu heel logisch, maar er is wel heel veel overleg. Dus dan zou ik zeggen: waar dan al dat overleg over als we toch over ons eigen deelgebied gaan? Dat maakt het lastig voor nu. Maar ik denk dat ik het hier even bij laat voor vanavond en dat we er op een ander moment op terugkomen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Iemand anders nog aanvullende vragen? Nee. O, de heer Scholtes, sorry.

De heer **Scholtes**: Sorry voorzitter, ik ben misschien wat laat met mijn hand opsteken, maar ik had toch nog wel een aanvullende vraag.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **Scholtes**: Dat is misschien een retorische vraag, maar als wij dit aanpakken en we gaan die rotonde bij de Oude Veiling aanpakken, dan heeft het toch ook een positief effect, neem ik aan, op de verkeersafwikkeling van Maassluis, zeker ook omdat Maassluis aardig wat nieuw gebouwd heeft? Wordt dat ook meegenomen in de overwegingen, voorzitter?

De **voorzitter**: Wethouder Oderwald.

Wethouder **Oderwald**: Ja, uiteraard heeft het effect op de verkeersafwikkeling tussen de twee gemeenten en de aanloop naar de rijksweg die daar loopt, maar dat kan op dit moment nog niet daadwerkelijk betekenen dat we daardoor andere stemverhoudingen, financiële afwikkelingen en dergelijke hebben. Daarvoor moeten we gewoon met elkaar goed bespreken wat we doen. Het ligt er ook aan welk ontwerp eruit komt, wat dan de basisprincipes zijn.

De **voorzitter**: Voldoende, mijnheer Scholtes? Ja. Iemand anders nog? Dan gaan we naar de derde vraag, die is van de heer Ruiterman van de fractie Mijn Partij. Hij heeft vragen gesteld over

het welstandsoordeel van de vergunningsaanvraag DIOS voor twee sporthallen. Het college heeft hier al op geantwoord. En ik kijk naar de heer Ruiterman of hij tevreden is en of hij aanvullende vragen heeft. Gaat uw gang.

De heer **Ruiterman**: Ik wil het college bedanken voor de beantwoording van de vragen. Ik heb nog twee aanvullende vragen. Nadat ik vanmiddag om 17.00 uur de beantwoording kreeg, heb ik direct de voorzitter van DIOS gebeld om te vragen of hij ook inmiddels terugkoppeling had gehad. Hij gaf aan dat dat nog niet zo was. Dus ik kon hem het een en ander vertellen. Hij vond het wel bijzonder dat hij nog niks had gehoord. Dus mijn vraag aan de wethouder is: wanneer krijgt de voorzitter van DIOS ook een bericht met deze informatie?

En de tweede vraag. Het college geeft aan dat de verwachting is dat deze maand nog de omgevingsvergunning wordt afgegeven. Mijn vraag aan het college is of het op het moment dat dat niet het geval is, via de griffier ons hier bericht over kan sturen. Wij blijven graag op de hoogte van de vorderingen. Dus kan het college dat dan doen als er toch vertraging ontstaat?

De **voorzitter**: Ik schat in dat deze vraag voor wethouder Voskamp is.

Wethouder **Voskamp**: Ja inderdaad, voorzitter. Om met dat laatste te beginnen. Op het moment dat er wat meer duidelijkheid is, zullen we daarover informeren. Dat lijkt mij zeker in dit dossier geen probleem en goed. U heeft het erover dat er geen terugkoppeling is ontvangen. Maar volgens mij hebben we exact dezelfde informatie met u gedeeld die ook bij DIOS bekend is. Dus in die zin snap ik daar de verwarring niet. Er is nog geen duidelijkheid over de terugkoppeling over de bijeenkomst die afgelopen woensdag heeft plaatsgevonden. Die is nog niet geweest.

De **voorzitter**: De heer Ruiterman.

De heer **Ruiterman**: Laat ik het zo zeggen, de informatie die ik vertelde bij het antwoord van vraag 2 was nieuw voor de voorzitter van DIOS.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Voskamp**: Ja voorzitter, de details daarvan weet ik niet. Ik weet wel dat welstand op hoofdlijnen akkoord gegeven heeft. Dat is al eerder geweest. Dus die informatie zou bekend moeten zijn. Het verhaal rond de brandweer was voor mij ook nieuw.

De **voorzitter**: Voldoende mijnheer Ruiterman?

De heer **Ruiterman**: Ja.

De **voorzitter**: Verder nog iemand aanvullende vragen? Mijnheer Knaap.

De heer **Knaap**: Dank aan de heer Ruiterman voor het stellen van deze vragen. Dit initiatief heeft natuurlijk een hele lange aanlooptijd. Ik zou wel willen weten of de gemeente nu voldoet aan de wettelijke termijn voor deze omgevingsvergunning. Want mijn beeld is dat er al echt heel lang met DIOS is gesproken en dat ze al meerdere keren vergunning hebben ingediend. Is dat echt allemaal netjes geschorst, buiten behandeling gesteld, of gaan wij als gemeente over de termijn heen? Daar ben ik wel even nieuwsgierig naar.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Voskamp**: Voorzitter, daar moet ik u het antwoord op schuldig blijven. Die details weet ik niet. Ik weet wel, en dat gesprek heb ik inmiddels ook wel met vergunningverlening, dat ik meer zou willen dat we een advies van welstand aannemen en vervolgens daar een besluit op nemen. Wat er nu gebeurt, is dat continu gezocht wordt of we samen met welstand, met de initiatiefnemer en de gemeente, tot afspraken kunnen komen om het net even ietsje anders te doen, net even ietsje beter, net met een iets andere kleur. En dat voelt natuurlijk alsof er heel veel veranderingen zijn, maar daar is ook wel gezocht naar een soort overeenstemming met elkaar, zodat die vergunning netjes en met een positief advies verleend kan worden. We moeten er volgens mij met

elkaar eens naar kijken of dat nou de juiste weg is omdat het er heel vaak voor zorgt dat dingen langer duren, in overeenstemming met elkaar, want het is ook een aanvrager die ermee akkoord gaat dat we in gesprek zijn om te kijken of het daar opgelost kan worden, maar soms zou je ook willen dat er gewoon een besluit komt. Volgens mij moeten we er wat meer op sturen dat we dat met elkaar doen. Het zou wel voor wat betreft het welstandsadvies kunnen, maar dat zou niet voor bijvoorbeeld het brandweeradvies kunnen. Dus op het moment dat de brandweer natuurlijk – en dat staat ook in het antwoord aangegeven – iets tegenhoudt omdat het nog niet voldoet, kunnen wij de vergunning ook niet verlenen. Maar voor de welstand zouden we misschien eens een keer kunnen kijken of dit nou de goede route is, om maar in overleg te blijven.

De **voorzitter**: Voldoende mijnheer Knaap? Ja. Dan kom ik tot slot bij mevrouw Koppert met vragen over de huisvesting van verschillende doelgroepen in het te realiseren azc. Aanleiding hiervan is wat op dit moment in een buurgemeente speelt. Het college heeft hierop het antwoord, mevrouw Koppert is dat voldoende helder of heeft u nog aanvullende vragen?

Mevrouw **Koppert**: Ik heb nog één korte aanvullende vraag. Maar ik wil even een korte motivatie geven waarom ik deze vragen gesteld heb.

De **voorzitter**: Hartstikke goed, gaat uw gang.

Mevrouw **Koppert**: Dank aan het college voor de beantwoording. De reden dat wij deze vragen als fractie gesteld hebben is dat we als raad dicht op onze eigen, gemeentelijke afspraken met het COA moeten zitten. Zorgvuldigheid is immers belangrijk in zo'n complex en gevoelig dossier. Verrassingen willen wij voorkomen. Het is immers belangrijk om scherp in de gaten te houden wat er allemaal speelt en wat wellicht invloed kan hebben op onze eigen afspraken, ook al is dat in een buurgemeente op dit moment. Uit het antwoord lees ik dat voor ons als Midden-Delfland een andere situatie geldt dan voor Delft. Doordat wij bij de inrichting van de opvanglocatie aan de Harnaschdreef rekening houden met de verschillende eisen die er voor de verschillende doelgroepen zijn, is het voor ons dus wel mogelijk om AMV'ers minderjarige vluchtelingen op een locatie op te vangen. Heb ik dat goed begrepen?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Voskamp**: Ja, dat heeft u goed begrepen.

De **voorzitter**: Iemand anders nog een aanvullende vraag? Nee? Dank u wel dan was dat agendapunt 9.

10. Bij het afscheid van de waarnemend burgemeester de heer drs. A.P.J. van Hemmen

De **voorzitter**: Dan komen we bij agendapunt 10, het afscheid van waarnemend burgemeester de heer drs. A.P.J. van Hemmen. Dat is ondergetekende dus. Normaal gesproken vraag ik dan, als ik als portefeuillehouder even terug wil treden, om de heer Roeling de ruimte te geven. Maar ik heb begrepen dat de heer Roeling mij wil toespreken. Maar dat heb ik allemaal gevoed gekregen dus ik laat het nu maar even over mij heenkomen. De heer Roeling.

De heer **Roeling**: Voorzitter. Het is namens de gehele gemeenteraad.

Portefeuillehouder **Van Hemmen**: Dat stelt me gerust.

De heer **Roeling**: Dus ik balanceer een beetje. We hebben als fractievoorzitters even bij elkaar gezeten en gewoon input gevraagd om toch deze bijzondere periode wat ons betreft leuk maar vooral ook positief af te sluiten.

Deze periode begon met een hobbelige aanloop. Dat lag vooral niet aan jou, burgemeester, voorzitter, Bram, maar dat kwam met name door het gehannes van onze commissaris van de Koning. Uiteindelijk is het allemaal goed gekomen. En ben jij bereid gevonden om in ieder geval je nek uit te steken door hier te komen. We hebben een goed kennismakingsgesprek gehad. Wat mij vooral bijbleef, was dat jij meteen het balletje teruggooide. Dus wij stelden vragen. En richting het

eind van het overleg was jij degene die zei 'ja, maar wat vinden jullie er nou van?' Dus jij wilde meteen even horen 'hoe zitten we?' Ik zag collega's een beetje kijken, maar dat deed je handig. Daar was ook aan de orde wat de opgave was of wat je meegekregen had van de commissaris van de Koning. Het belangrijkste daarbij was dat Midden-Delfland weer een beetje kleur op de wangen moest krijgen. Ik kom daar dadelijk wel op terug, maar één ding kan ik je garanderen, iedereen is het er wel over eens dat jij in ieder geval wel gezorgd hebt voor die kleur op de wangen. We kunnen het hebben over welke kleur, maar die kleur is er gekomen.

De eerste indruk, dat hoor je ook wel, was energiek, actief, verbaal handig, dat moet ik je ook meegeven, maar ook ervaren, bestuurlijk ervaren. Dat bleek later ook bij het bewuste project. Daar had je ervaring in en daar wist je goed mee om te gaan wat ons betreft. En het verschil tussen toen en nu is ook de baard. Volgens mij had je geen baard toen je kwam. Het staat je goed. Dat staat niet in mijn tekst, hoor.

Vervolgens kregen we natuurlijk ook jouw publieke optredens, met name hier in de gemeenteraad. Dan moet ik vooraf zeggen, we komen van ver, Bram. Hoe jij met name die raadsvergaderingen hebt geleid, af en toe schuurde je een beetje tegen de inhoud, je was actief en daar waar nodig maakte je een opmerking, complimenten voor hoe je dat gedaan hebt. En nogmaals, ik spreek namens de gehele raad, ook daar dank voor.

Als burgemeester hebben we je leren kennen. Er waren een paar situaties, bijvoorbeeld de protesten boven de A4, op dat viaduct, waar jij niet na vijftig, maar na 51 avonden zei 'nou is het afgelopen'. Ik heb daar verder niemand over gehoord. Het was gewoon goed. Mooi geweest. Ja, jullie hebben vrijheden. Ja, jullie hebben rechten, maar het is ook een keer mooi geweest. Er was ook een van mijn collega's, ik kijk hem nu even aan, die zei 'ja, hij heeft ook goed opgetreden tegen de omgekeerde vlaggen'. Wat moet ik daar nou op zeggen? Ik bedoel, ik heb dat ding ook een halfjaar aan de gevel gehangen. Maar ook hoe je met die boerenprotesten bent omgegaan, dat je het een plek wist te geven, ook al kwam je vanuit de Hoekse Waard, ook wel agrarisch natuurlijk, dat je wist 'hier moeten we niet al te moeilijk over doen', ook daarvoor complimenten namens de gemeenteraad.

Een ander punt waar ik jou nog wel eens mee zag worstelen was het Cittaslow. Ik weet niet of het nu een van jouw kindjes is na vanavond. Ik denk dat je het goed hebt opgelost zoals het nu gegaan is. En dat het vooral aan de raad is dadelijk om daar meer invulling aan te geven hoe wij dat zien in de nabije toekomst.

Een ander punt is natuurlijk ook wel het azc. Hier ga ik een beetje balanceren voorzitter. Ondanks dat wij er als partijen ook wel een opvatting over hebben, mag wel gezegd worden dat je wel je nek uitstak om dat te doen. De communicatie was misschien niet je van het, maar ondanks de tegenstrijdige geluiden die we wel eens horen van de bewoners en omwonenden, je hebt het wel gedaan en je hebt het uitgezongen tot en met het raadsbesluit. Wat we daar ook van vinden. Ik moet natuurlijk ook met de vrienden van de VVD een beetje eerlijk blijven, anders krijgen we daar weer wat, maar kortom, het is goed dat je het opgepakt hebt en over de communicatie heb ik al eerder wat gezegd.

Rest mij niet anders dan jou te bedanken voor de prettige samenwerking. Ook ik heb te maken gehad, anderhalf jaar lang, met een burgemeester die bereikbaar was, dus we konden met elkaar bellen. Dat hebben we ook gedaan en we konden af en toe sparren. Ik kom uit de situatie waarin ik uiteindelijk het advies kreeg van een wethouder 'als je de burgemeester wilt spreken, moet je een mailtje sturen naar zijn secretaresse. Misschien dat hij dan contact opneemt'. Nogmaals, we komen van ver, Bram. Dank dat je dit hebt willen doen. Dat vinden wij belangrijk. Dat je toch gezegd hebt 'ik ga het gesprek aan en dan zien we wel waar het schip strandt'. Dank daarvoor. En verder zouden wij jou graag veel succes willen wensen bij alles wat je gaat doen. Ik weet niet wat. Ik heb ooit wel eens wat gehoord, maar ik weet niet of dat doorgaat, maar daar wensen we jou heel veel succes bij. En je gaat natuurlijk niet zonder cadeautje. Ik heb van de griffier begrepen dat jij dit op termijn mooi gaat vinden, Bram.

(Onder applaus ontvangt de heer Van Hemmen een geschenk uit handen van de heer Roeling.)

Portefeuillehouder **Van Hemmen**: Ik ben ook wat fanatieker met de bril geworden. Ik herinner mij dat toen ik hier begon, ik inderdaad baardloos was en dat ik nog advies gevraagd heb aan de heer Roeling over wanneer dat gezeuk eindelijk ophoudt. De essentie was 'met een beetje baardolie en geduld komt het allemaal goed'. Dank voor die grondige adviezen.

Als de commissaris belt, dan moet je wel even heel goed nadenken; wat ga je nu zeggen? En de commissaris meldde mij dat hij mij nodig had in Midden-Delfland en toen zei ik 'O, dat is Arnoud

Rodenburg en dat is Cittaslow'. Ik dacht bij mezelf 'we moeten in ieder geval zorgen dat het niet Bram van Hemmen en Cittaslow wordt'. Dus mijn terughoudendheid klopt. Het is niet zo dat ik niet zuinig zou willen zijn op Cittaslow. Daarom heb ik ook veel tijd in gestoken in het landelijke, maar ik vind het echt aan mijn opvolger om daar samen met u de juiste invulling op te zetten. Dus vandaar dat ik wat terughoudend geweest ben.

Dan ga je naar een kleine gemeente. Dan denken mensen 'je hebt 25.000 gehad, en toen 90.000 en dan ga je weer naar 19.000'. Maar dit is geen kleine gemeente. Dit is een gemeente die niet klein in denken is. Het beeld dat je zou kunnen hebben en dat mensen in de buitenwereld in mijn bestuurlijke netwerk ook wel hebben, is dat het een kwetsbare gemeente zou zijn met al die grote partijen eromheen en dan ook nog eens een keer met een unieke propositie van een stukje gras – dat zijn de beelden die die je dan af en toe hoort – dat is een gemeente die kwetsbaar zou kunnen zijn. En heel eerlijk gezegd, dat gevoel had ik in het begin wel. Ik heb maar een week voor de zomer gedraaid, maar ik heb geconstateerd met alles wat we meegemaakt hebben de afgelopen anderhalf jaar dat hier een sterke gemeente zit met voldoende bestaansrecht. Wat zeg ik? Meer dan voldoende bestaansrecht. Want dit is een gemeente die een volwassen raad heeft. Ik zie wel eens artikelen in de krant over de onderlinge samenwerking, maar daar heb ik niets van gemerkt. Naast een van de heftigste onderwerpen die u ooit gekozen heeft, waar de raad echt diep verdeeld over was, het onderwerp van het azc, is de begroting zonder problemen unaniem aangenomen en dat was toch nog steeds een goed debat. Ik heb het vandaag ook weer gemerkt. U heeft de professionaliteit om met elkaar om te blijven gaan. Ondanks dat de meningen stevig kunnen verschillen. En dat vind ik een volwassen raad. Ik heb even geteld, ik heb tien gemeenteraden meegemaakt de afgelopen 17,5 jaar. Dat is het voordeel als je een paar keer wisselt, dan heb je er wat meer. Ik moet zeggen dat u ruim in mijn top 3 staat als het gaat over volwassenheid van de raden. Dat compliment wil ik u echt maken.

Ik wil u nog wel wat meegeven. Wat dat betreft, heb je als burgemeester ook wel weer de behoefte om nog even wat mee te geven. Ik zou u als raad willen aanraden, blijf met elkaar in gesprek. Ik heb af en toe gemerkt dat we elkaar wat minder goed weten te vinden. Maar met dat praten is het ook investeren in uzelf. U bent veel te zuinig voor uzelf. Dit is het hoogste orgaan van de gemeente Midden-Delfland en dat betekent dat er in geïnvesteerd mag worden. Ja, mijnheer Roeling, dat mag af en toe een paar centen kosten. Dat is niet het fêteren van uzelf. Dat is investeren in de kwaliteit van besluitvorming want als u het goed en professioneel met elkaar kunt, dan is dat goed voor alle inwoners. En mijn stelling is: dat mag wat geld kosten. Dat wil ik u graag meegeven. Werk ook aan uw eigen positie. Het mag wel wat dualer en ik heb vanavond een paar dingen gezien waarvan ik dacht 'hé, interessant'. Het college zal dit niet op voorhand heel leuk vinden, maar ik ben ook van de raad. Ik vind echt dat u wel meer positie voor uzelf mag opeisen en wat huiswerk aan het college meegeven en daar wil ik u ook echt toe aanmoedigen, want er zit nog veel meer in. En dan niet het absolute dualisme waarbij we zeggen 'we staan snoeihard tegenover elkaar'. In de praktijk mag je best monistisch samenwerken, maar uiteindelijk bent u de baas. Dus als een aantal dingen beter moet, dan zijn dat zaken die u bepaalt. Maar dan moet u ook het college bij de les houden. Want sommige dingen laat u dan ook weer makkelijk lopen. Dat wil ik u graag meegeven.

Het derde wat ik u mee wil geven, is: wees zuinig op die gemeenschappen. Ik heb hier iets bijzonders gezien. Als ik zie hoe mensen met elkaar optrekken, hoe ze voor elkaar zorgen, hoe ze met elkaar ten strijde trekken op het moment dat het erop aankomt. Dan denk ik bij mezelf 'dat is iets waar we zuinig op moeten zijn, want dat gaan we nog hard nodig hebben in deze tijd'. Want de tijd is niet alleen complex, hij blijft complex en ik denk dat hij nog complexer wordt. U weet, ik ben een tijdje terug in Harvard geweest en daar hadden we het onderwerp publieke waarden en het verdelen van publieke waarden en publieke waarden toevoegen. Ik ben naar huis gegaan met een nieuw inzicht. Wat nou als we straks armoede moeten verdelen? Dus dat er in plaats waarde toevoegen misschien wel eens waarde gaat verdwijnen. We weten allemaal wel hoe in 2026 de begroting ervoor staat, van het geld wat we van het rijk niet krijgen. Als we zien hoe duur geld geworden is. Gratis geld is voorbij, met de ambitie die het nieuwe kabinet zal hebben, welk kabinet het ook wordt, heeft het niet meer zoveel geld en er moeten keuzes worden gemaakt. Dat betekent dat u elkaar en die gemeenschappen snoeihard nodig gaat hebben om die pijn ook te verdelen. Daar heeft u een belangrijke positie in. Maar dat vraagt ook leiderschap. En u kunt leiderschap tonen. Het is niet makkelijk geweest, het onderwerp rond het azc, maar u heeft daar leiderschap getoond. Ik ben echt ongelooflijk trots op u als raad. Dat ondanks alle spanningen die er geweest zijn, alle fouten die we met elkaar ook gemaakt hebben, grenzen die overschreden zijn

vanuit de samenleving, daar kunnen we heel veel over zeggen, u uiteindelijk leiderschap heeft getoond. Mijn oproep aan u is: houd dat vast. Want dat gaan we zo hard nodig hebben. U kunt dat, maar u moet er wel in blijven investeren, en in elkaar natuurlijk.

Ik wil u in ieder geval bedanken voor de heel leuke tijd. Ik heb het hier onwijs naar mijn zin gehad. En bedanken voor het vertrouwen dat u gaf. Ik bedoel, het is nogal wat, dan komt er zo'n verdwaalde Rotterdammer, die dan zegt dat hij uit de Hoekse Waard komt, dat klopt ook wel, maar in mijn vezels ben ik nog redelijk een Rotterdammer, in die toch wat meer Haagse omgeving zijn ding doen. Die heeft misschien af en toe ook wel eens wat onverwachte humor. Hè, mijnheer Roeling, als ik u goed begrepen heb, zou u dan de motie wel willen steunen? Ik heb daar later erg hard om moeten lachen, het gezicht dat de heer Roeling toen ook toonde. Maar u heeft mij heel veel vertrouwen gegeven en we hebben heel veel met elkaar gelachen. We hebben ook wel spannende tijden gehad. We hebben scherp tegenover elkaar gestaan. Dat mag er ook zijn. Maar ik wil u ook vragen, geef Fenna dat vertrouwen ook. Ik heb haar mogen inwerken. Ik ben heel erg blij met de keuze die u gemaakt heeft. Ik heb er alle vertrouwen in dat u het goed met elkaar gaat vinden, maar dat begint ook met het vertrouwen dat u gaat geven. Dat betekent dat u mij heeft laten zien met dat wat u allemaal gedaan heeft en hoeveel telefoontjes ik met u allemaal gevoerd heb, maar ook telefoontjes die ik zelf pleegde en dat we met elkaar gewoon het gesprek voerden en dat de positie van de burgemeester niet alleen die voorzitter van het college is, maar ook uw voorzitter, dat u dat kunt, zonder problemen. Maar het vraagt ook een actieve stap van u en dat wil ik graag meegeven.

Dank voor mooie en leuke tijd, maar die dank gaat niet alleen naar de raad uit, die gaat ook naar het college uit. Ik heb een bijzonder proces met een college meegemaakt, waarbij er eerst een wethouder wegging. En vervolgens kwam er weer een wethouder en toen ging er uiteindelijk weer een wethouder weg. Maar heel eerlijk, ik heb nog nooit zo'n fijn college gehad. Want we hebben natuurlijk verschillende meningen, ik bedoel, de VVD was niet voor en dat was ook in het college duidelijk, maar de essentie is dat we altijd heel volwassenen met elkaar om zijn blijven gaan en steeds hebben gelachen. Daar wil ik jullie ook hartelijk voor danken, want dat heb ik ook wel anders meegemaakt. Dat is geen vanzelfsprekendheid. En wat dat betreft, zijn alle leden van het college echt kanjers en daar moet u zich mee gezegend weten. Ik ga ervan uit dat u een goede keus gaat maken bij de volgende, maar dat is voor het vervolg.

Ik wil ook de ambtelijke organisatie bedanken. Martin zit op de publieke tribune, hij mag dat allemaal even in ontvangst nemen. Wij hebben een kwetsbare ambtelijke organisatie omdat er veel eenpitters in zitten. Maar man, wat een energie zit erin. Echt, er zit zoveel drive in. Echt fantastisch. Ik wil ook onze griffier bedanken. Jullie hebben echt een kanjer van een griffier en gelukkig gaat hij nog drie jaar mee, minimaal. Maar goed, dat is het andere. En natuurlijk onze bodes. Dank voor al die bakjes thee die jullie ingeschonken hebben en gelukkig die boekenkast eindelijk leeggeruimd afgelopen week. Ik dank jullie hartelijk voor deze hele mooie tijd. Ik moet zeggen, ik denk met heel veel plezier terug aan mijn burgemeesterschap en daar zijn jullie wat mij betreft de belangrijkste herinnering in, ook omdat jullie de meest verse zijn, maar het was hier echt heel erg tof. En nu ga ik op zoek naar ruimte. Dank u. (applaus)

De **voorzitter**: Dat is wat mij betreft voor bij de borrel, mevrouw Langeveld. In ieder geval buiten het ambt, maar dat gaan we zien.

11. Sluiting

De **voorzitter**: Ik wil u graag naar de afsluiting begeleiden van deze raadsvergadering. Volgende week maandag hebben we 18 december a.s. een heel leuke vergadering, die is feestelijk en heugelijk, want dan wordt de nieuwe burgemeester en raadsvoorzitter Fenna Noordermeer geïnstalleerd. Ze heeft er ongelooflijk veel zin in, heb ik gemerkt en dat gaat helemaal goed komen. De vergadering begint dan om 20.00 uur. Ik wens u als raad een goede vergadering toe en de nieuwe burgemeester heel veel succes en plezier dat haar wacht in deze zeer fraaie gemeente. Ik dank u hartelijk voor deze vergadering en ik hoop u straks nog even te treffen bij een hapje en een drankje. Ik sluit de vergadering bij dezen

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Midden-Delfland op 23 januari 2024

de griffier,
A. de Vos

de voorzitter,
F.I. Noordermeer – van Slageren